

Київський національний торговельно-економічний університет
Кафедра обліку та оподаткування

ВИПУСКНА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

**«Облік та оподаткування продукції
сільськогосподарського виробництва»**

Студента 2 курсу, 2 М групи,
спеціальності “Облік і
оподаткування”
спеціалізації “Облік і
оподаткування та оцінювання
в бізнесі”

Любчик Тетяни
Петрівни

Науковий керівник
Доктор економічних наук,
професор

Сопко Валерія
Василівна

Гарант освітньої програми
Доктор економічних наук,
професор

Бенько Микола
Миколайович

Київ 2019

РОЗДІЛ 2. СУЧАСНИЙ СТАН ОБЛІКУ ТА ОПОДАТКУВАННЯ ПРОДУКЦІЇ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ВИРОБНИЦТВА НА СГТОВ «АГРОФІРМА МРІЯ»

2.1. Фінансовий облік продукції сільськогосподарського виробництва

2.2. Оподаткування продукції сільськогосподарського виробництва

2.3. Облік продукції в системі прийняття управлінських рішень

Висновки за розділом 2

РОЗДІЛ 3. УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ПРОДУКЦІЇ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ВИРОБНИЦТВА НА СГТОВ «АГРОФІРМА МРІЯ»

3.1. Напрями і заходи удосконалення обліку продукції сільськогосподарського виробництва на СГ ТОВ «АГРОФІРМА МРІЯ»

3.2. Удосконалення обліку продукції сільськогосподарського виробництва за умов застосування інформаційних систем і технологій

Висновки за розділом 3

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

6. Календарний план виконання роботи

№ пор.	Назва етапів випускної кваліфікаційної роботи	Строк виконання етапів роботи	
		за планом	фактично
	Наукова стаття	12.06.19	12.06.19
	1 розділ	28.06.19	28.06.19
	2 розділ	06.09.19	06.09.19
	Попередній розгляд двох розділів	25.09.19	25.09.19
	3 розділ	25.10.19	25.10.19
	Попередній захист роботи	12.11.19	12.11.19
	Подання завершеної роботи на кафедру	15.11.19	15.11.09

7. Дата видачі завдання «__» _____ 201__ р.

8. Науковий керівник випускної кваліфікаційної роботи _____
(прізвище, ініціали, підпис)

9. Гарант освітньої програми _____
(прізвище, ініціали, підпис)

10. Завдання прийняв до виконання студент _____
(прізвище, ініціали, підпис)

11. Відгук наукового керівника випускної кваліфікаційної роботи

Науковий керівник випускної кваліфікаційної роботи _____
(підпис, дата)

Відмітка про попередній захист _____
(ПІБ, підпис, дата)

12. Висновок про випускну кваліфікаційну роботу

Випускна кваліфікаційна робота студента _____
(прізвище, ініціали)

може бути допущена до захисту екзаменаційній комісії.

Гарант освітньої програми _____
(прізвище, ініціали, підпис)

Завідувач кафедри _____
(підпис, прізвище, ініціали)

« _____ » _____ 201 _____ р.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ ТА ОПОДАТКУВАННЯ ПРОДУКЦІЇ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ВИРОБНИЦТВА	7
1.1. Економічна сутність, класифікація та оцінка продукції сільськогосподарського виробництва.....	7
1.2. Концептуальні засади обліку та оподаткування продукції сільськогосподарського виробництва.....	12
Висновки за розділом 1.....	19
РОЗДІЛ 2. СУЧАСНИЙ СТАН ОБЛІКУ ТА ОПОДАТКУВАННЯ ПРОДУКЦІЇ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ВИРОБНИЦТВА НА СГТОВ «АГРОФІРМА МРІЯ».....	21
2.1. Фінансовий облік продукції сільськогосподарського виробництва.....	21
2.2. Оподаткування продукції сільськогосподарського виробництва.....	27
2.3. Облік продукції в системі прийняття управлінських рішень.....	33
Висновки за розділом 2.....	40
РОЗДІЛ 3. УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ПРОДУКЦІЇ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ВИРОБНИЦТВА НА СГТОВ «АГРОФІРМА МРІЯ».....	42
3.1. Напрями і заходи удосконалення обліку продукції сільськогосподарського виробництва на СГ ТОВ «АГРОФІРМА МРІЯ».....	42
3.2. Удосконалення обліку продукції сільськогосподарського виробництва за умов застосування інформаційних систем і технологій.....	45
Висновки за розділом 3.....	50
ВИСНОВКИ	52
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	55
ДОДАТКИ.....	61

ВСТУП

Актуальність теми. На сьогодні особливе значення для успішного розвитку України має розвиток сільського господарства. Адже сільське господарство України є однією з найважливіших галузей економіки. Воно забезпечує 8,2 % валової доданої вартості, тут зайнято понад 3 млн. населення, використовується основних засобів вартістю понад 100 млрд. грн, функціонують майже 56,5 тисяч господарюючих суб'єктів, що використовують 21,6 млн. га сільськогосподарських угідь. Сільське господарство підвищує ефективність національного господарства за рахунок забезпечення зайнятості сільського населення. Враховуючи сезонність та велику ризиковість діяльності сільськогосподарських товаровиробників, оподаткування сільськогосподарських підприємств завжди було одним із особливих видів податкових взаємовідносин. З часів незалежності України постійно виникало питання державної підтримки та захисту вітчизняних сільськогосподарських товаровиробників в ціновій, соціальній та податковій політиці.

З розвитком ринкової економіки та введенням в дію національних стандартів обліку суб'єктам господарювання надано значні права і можливості у реалізації своїх економічних інтересів, вибору способів організації виробництва та збуту продукції, організації та методики її обліку.

У звітності кожного сільськогосподарського підприємства домінуючу позицію у складі оборотних активів займає стаття «готова продукція», адже від обсягів виробництва і реалізації продукції залежить показник прибутку. Дія Національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку суттєво вплинула на облікові аспекти сільськогосподарських підприємств, постала

необхідність по-новому відображати господарські операції щодо виробництва та реалізації готової продукції.

Питання, пов'язані з обліком та оподаткуванням продукції сільськогосподарського виробництва, висвітлювали вітчизняні й зарубіжні економісти. Найбільш ґрунтовно проблемні питання розглянуто в працях вітчизняних вчених: Ф.Ф. Бутинця, С.Ф. Голова, М.В. Кужельного, В.Г. Линника, В.М. Мурашка, Л.К. Сука, В.Я. Савченка, В.В. Сопка, Н.М. Ткаченко, а також зарубіжних вчених: Е.А. Аренс та Дж. К. Лоббек, П.С. Безруких, Б. Нідлза, В.Ф. Палія. Проте питання обліку продукції сільськогосподарських підприємств залишається актуальним і потребує кардинального вирішення в умовах сьогодення. Відсутність системних та комплексних підходів щодо обліку продукції не дозволяє отримати вичерпну інформацію, необхідну для прийняття управлінських рішень.

Мета та завдання дослідження. Метою дослідження є поглиблення теоретико-методичних засад обліку та оподаткування продукції сільськогосподарського виробництва та розробка практичних рекомендацій щодо їх удосконалення.

Визначена мета обумовила вирішення наступних завдань:

- ✓ уточнити економічну сутність понять «виробництво», «сільськогосподарська продукція», навести їх та сформулювати пропозиції щодо їх удосконалення;
- ✓ розглянути концептуальні засади обліку та оподаткування продукції сільськогосподарського виробництва;
- ✓ розкрити передумови організації та методології обліку та оподаткування продукції сільськогосподарського виробництва;
- ✓ уточнити суть та значення управління продукцією сільськогосподарського виробництва, визначити роль обліку в процесі прийняття управлінських рішень;
- ✓ запропонувати напрями і заходи удосконалення обліку продукції сільськогосподарського виробництва;

✓ проаналізувати існуючі варіанти організації обліку продукції сільськогосподарського виробництва в інформаційних системах та технологіях, розробити пропозиції щодо удосконалення механізму інформаційного забезпечення.

Предметом дослідження є сукупність теоретико - методичних та практичних аспектів обліку та оподаткуванням продукції сільськогосподарського виробництва.

Об'єкт дослідження – процес обліку та оподаткуванням продукції сільськогосподарського виробництва.

Інформаційною базою наукового дослідження є первинна документація, реєстри обліку, звітність СГ ТОВ «АГРОФІРМА МРІЯ», нормативно-правові акти, статистичні матеріали Державного комітету статистики України, аналітичні записки міністерств.

Методологічною основою наукової роботи є сукупність методів і прийомів, які використовувалися в процесі дослідження, а саме методи: теоретичного узагальнення – для розкриття сутності і змісту готової продукції як економічної категорії та для визначення загальних положень та тенденцій розвитку обліку та оподаткуванням продукції сільськогосподарського виробництва; порівняння – для розмежування понять та критичного аналізу різних поглядів науковців на досліджувані проблеми, а також для зіставлення відповідних положень національних П(с)БО та МСФЗ; синтезу – у формуванні підходів щодо обліку продукції в системі управління господарюючих суб'єктів; індукції – для формування конкретного судження про стан обліку та оподаткуванням продукції сільськогосподарського виробництва при дослідженні теоретичних та методологічних положень; дедукції – при дослідженні загальних правил і принципів відображення в обліку готової продукції.

Основною науковою гіпотезою є припущення, що удосконаленням системи організаційних та методичних аспектів обліку та оподаткуванням продукції сільськогосподарського виробництва дозволить отримати

інформацію, яка забезпечить більш повну базу для прийняття управлінських рішень.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в теоретико – методичному обґрунтуванні та практичному вирішенні завдань, пов'язаних з удосконаленням системи обліку та оподаткуванням продукції сільськогосподарського виробництва.

Практичне значення одержаних результатів полягає в розробці та обґрунтуванні конкретних пропозицій щодо удосконалення існуючої системи обліку та оподаткуванням продукції сільськогосподарського виробництва з використанням сучасних інформаційних систем і технологій в управлінні підприємством.

Апробація. Основні результати дослідження пройшли апробацію шляхом висвітлення у науковій статті «Організація обліку готової продукції сільськогосподарського виробництва» .

Структура і обсяг роботи. Робота складається з вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел і додатків.

РОЗДІЛ 1
ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ ТА ОПОДАТКУВАННЯ ПРОДУКЦІЇ
СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ВИРОБНИЦТВА
1.1. Економічна сутність, класифікація та оцінка продукції
сільськогосподарського виробництва

Сьогодні поняття «готова продукція» прийнято тлумачити досить одноманітно завдяки законодавчим документам, що діють у сфері бухгалтерського обліку. Сучасні економісти готову продукцію тлумачать, як продукцію, яка повністю завершена обробкою на конкретному підприємстві, пройшла усі стадії технічного випробовування, приймання, укомплектування відповідно до умов договорів із замовниками та відповідає стандартам або затвердженим технічним умовам, не потребує подальшої обробки на цьому підприємстві і здана на склад чи передана замовнику [4].

Відповідно до П(С)БО 9 «Запаси» готовою продукцією, вважається продукція, що виготовлена на підприємстві, в установі, призначена для продажу і відповідає технічним та якісним характеристикам, передбаченим договором або іншим нормативно-правовим актом [5].

Порівняння цього визначення із тлумачення такого виду продукції у міжнародній обліковій практиці свідчить про практичне його співпадання. При цьому уточняється, що вироби, які не пройшли всіх стадій технологічної обробки, випробувань і технологічного приймання, вважаються не закінченими і входять до складу незавершеного виробництва підприємства. Оскільки готова продукція, відповідно до чинного законодавства, відноситься до активів підприємства, тобто ресурсів, які придбані (виготовлені) в минулому і в майбутньому очікується отримати від їх реалізації та збуту економічну вигоду, то в бухгалтерському обліку застосування методів її оцінки повинно не знижувати витрат на виробництво

цієї продукції та не завищувати її оцінки. Сьогодні в спеціалізованій літературі існує декілька підходів щодо визначення самого поняття «готова продукція», що обумовлює особливості підходів до її обліку. Наявність різноманітних підходів до терміну «готова продукція» в економічній літературі пояснюється важливістю досліджуваної дефініції в економічній науці [4]. Основні загальноекономічні підходи до визначення готової продукції та її реалізації наведено в дод. А

Судячи з вищезазначених визначень, категорія «готова продукція» характеризується з різних точок зору. Отже, це поняття потребує уточнення з погляду системності визначення та практичного використання. Вважаємо, що готова продукція – це об'єкт реалізації, тобто головне джерело отримання прибутку для підприємства, а також частина запасів, що може споживатися на самому підприємстві, тобто бути внутрішнім ресурсом виробництва. А також, готова продукція – це продукція, яка виготовлена за певними стандартами, з використанням необхідної сировини, має повністю завершену форму, яка пройшла всі норми контролю в середині підприємства, відповідає всім стандартам та нормам, тобто повністю завершений продукт, який готовий до передачі на склад або до вибуття на сторону.

Якщо брати до уваги галузеву специфіку функціонування сільськогосподарських підприємств, то їх діяльність пов'язана з поняттям сільськогосподарської діяльності, яка включає ряд «специфічних» тверджень [10].

Так, у П(С)БО 30 «Біологічні активи» [11] передбачено, що сільськогосподарська діяльність – це процес управління біологічними перетвореннями з метою отримання сільськогосподарської продукції або додаткових біологічних активів. При цьому, біологічні перетворення – процес якісних і кількісних змін біологічних активів. Відзначимо, біологічний актив – це тварина або рослина, яка в процесі біологічних перетворень здатна давати сільськогосподарську продукцію або додаткові біологічні активи, а також приносити в інший спосіб економічні вигоди.

За П(С)БО 30 «Біологічні активи» сільськогосподарська продукція – це актив, одержаний в результаті відокремлення від біологічного активу, призначений для продажу, переробки або внутрішньогосподарського споживання.

Додаткові біологічні активи – біологічні активи, одержані в процесі біологічних перетворень.

Як зазначає В.Ю. Уркевич, сільськогосподарську продукцію (щоправда, як об'єкт аграрних правовідносин) можна визначити як продукцію (рослинницьку, тваринницьку та рибницьку), що виробляється (вирощується) внаслідок дії біологічних процесів її вирощування, має природне походження від землі й (або) від живих біологічних організмів [12, с. 122– 123].

На переконання В.І. Федоровича сільськогосподарська продукція є продуктом харчування, готовим до безпосереднього вживання, так і незамінною сировиною для промисловості. Особливість такої продукції, на переконання вченого, полягає в нетривалості її збереження, що зумовлює необхідність застосування спеціальних режимів збирання, зберігання й доставки до споживача [13, с. 192].

На переконання О.М. Батигіної, поділ сільськогосподарських товарів на «продукцію», «сировину» та «продовольство» фактично не має значення, оскільки один і той самий товар у різних ситуаціях може виступати і першим, і другим, і третім. [14, с. 41].

Готова продукція на сільськогосподарському підприємстві проходить певні операції (рис.1.1).

Операції з ГП	випуск продукції з виробництва і здача її на склади;
	зберігання продукції на складах підприємства;
	відпуск продукції на місці одностороннім і відправка (відвантаження) іногороднім покупцям;
	відпуск продукції для внутрішніх потреб, для збуту продукції;

реалізація продукції (одержання грошей від покупців за відпущену продукцію).

Рис.1.1. операції з готовою продукцією на сільськогосподарському підприємстві

Джерело: розроблено автором на основі [10]

Класифікацію готової продукції можна представити в дод. Б.

Продукція може бути супутня (продукція, отримана в одному технологічному циклі одночасно з основною, за якістю вона відповідає стандартам та призначена для подальшої обробки або відпуску споживачеві), побічна (це продукція, що утворюється в комплексних виробництвах паралельно з основною і на відміну від супутньої продукції не потребує додаткових витрат) [10].

Оскільки продукція виникає у процесі виробництва розглянемо детально даний процес.

Деякі вчені розглядають «процес виробництва як кібернетичну систему виробничого споживання і як процес створення нового продукту в натурально-речовій формі та у вартісному вираженні» [36, с. 76]. При цьому, розглядаючи процес виробництва в натурально-речовій формі, «на вході» в систему відображають ресурси – робочу силу і засоби виробництва, а «на виході» – вироблений продукт.

Автори Економічного енциклопедичного словника розглядають виробництво у широкому і вузькому розумінні. У вузькому розумінні виробництво – це процес взаємодії між людиною і природою, а також людської діяльності (у процесі надання послуг одним індивідом іншому), з одного боку, та між людьми під час створення ними матеріальних і нематеріальних благ – з іншого, внаслідок чого відбувається відповідно розвиток продуктивних сил і економічних відносин (економічного способу виробництва). У широкому розумінні виробництво є процесом діалектичної взаємодії сфер безпосереднього виробництва, розподілу, обміну і споживання.

Виробництво сільськогосподарської продукції пов'язане з біологічними особливостями рослин і тварин та носить характер сезонності, що обумовлює проведення калькуляції собівартості продукції лише на кінець року. Продукцію в рослинництві одержують один раз на рік, а в тваринництві щодня (привіси тварин, молоко тощо). Витрати потрібно розподіляти між суміжними роками. Наприклад, озимі культури посіяні восени дасть урожай лише влітку наступного року. Це зумовлює наявність, особливо в рослинництві, незавершеного виробництва.

Частину виробленої готової продукції використовують на поновлення процесу виробництва (зерно на посів, корми на годівлю тварин), що примушує вибирати відповідні методи оцінки запасів.

Виробництво сільськогосподарської продукції має багатогалузевий характер, в якому одночасно виробляють різні види продукції, а також може здійснюватися її переробка, тобто поєднують сільське господарство і промисловість.

У процесі виробництва одночасно з основною продукцією одержують також суміжні та побічні продукти, що зумовлює потребу вибору відповідних методів їх калькулювання і розподілу комплексних витрат.

Новий продукт створюється на основі поєднання витрат робочої сили, засобів праці і предметів праці, в результаті реалізації якого підприємства одержують виручку, що відшкодовує понесені витрати і формує фінансовий результат.

Щоб здійснювати сільськогосподарську діяльність потрібні засоби виробництва (будівлі, трактори, сільськогосподарські машини та інші) і предмети праці (насіння, корма, паливо-мастильні матеріали, мінеральні добрива, інші). У процесі постачання підприємство витрачає грошові кошти на придбання у постачальників машин, станків, сировини, палива та інших засобів виробництва. Об'єктами бухгалтерського обліку в цьому процесі є придбання матеріальних цінностей, визначення їх собівартості, розрахунки з постачальниками.

В процесі виробництва сільськогосподарської продукції споживається уречевлена (у засобах виробництва) і жива (у формі оплати праці) праця і виробляється готова продукція. Об'єктами бухгалтерського обліку у цьому процесі є витрати на виробництво продукції, підрахунок її собівартості, а також сама готова продукція в грошовому і натуральному вимірниках. Варто наголосити, що й на сьогоднішній день існує чимала кількість трактувань сутності витрат виробництва, що супроводжується відмінними науковими спостереженнями вчених (Додаток В).

Отже, виробництво продукції рослинництва і тваринництва, що є основними в аграрній галузі, є операційною (основною) діяльністю сільськогосподарських підприємств.

Згідно із НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» операційна діяльність – основна діяльність підприємства, а також інші види діяльності, що не є інвестиційною або фінансовою діяльністю [28].

Особливість сільськогосподарського виробництва полягає в тому, що в ньому використовуються біологічні активи, які здатні до біологічної трансформації і до відтворення самих себе. Отже, потрібно враховувати ці процеси. Але облік має бути побудований так, щоб були дотримані його принципи, а одержану інформацію можна порівнювати з показниками різних підприємств.

1.2. Концептуальні засади обліку та оподаткування продукції сільськогосподарського виробництва

Облік та оподаткуванням продукції сільськогосподарського виробництва включає такий комплекс робіт, при виконанні яких забезпечується своєчасний і якісний облік виробництва, випуску та реалізації готових виробів не тільки в цілому за звітній період, але і за коротші проміжки часу (зміну, декаду тощо), контроль за цілістю і своєчасним відвантаженням готової продукції покупцям.

Для виконання такого широкого спектру дій, регулювання відносин між юридичними та фізичними суб'єктами господарювання, врахування їх економічних і суспільних інтересів, необхідно чинно діюче нормативне законодавство. Тобто сукупність норм, правил поведінки, які не суперечать як державним так і індивідуальним інтересам будь-яких підприємств, з обов'язковим врахуванням міжнародного досвіду.

Більш детальні завданнями обліку та оподаткуванням продукції сільськогосподарського виробництва наведено на рисунку 1.2.

Завдання обліку та оподаткуванням продукції
сільськогосподарського виробництва

постійний контроль за виробництвом готової продукції (робіт, послуг) у розрізі показників як її обсяг, асортимент, якість;
комплексний і вірогідний облік готової продукції на складі, систематичний контроль за її збереженням і станом;
своєчасний і регулярний облік відвантаженої та реалізованої продукції (робіт, послуг), достовірна чітка організація розрахункових операцій з покупцями та замовниками;
облік і контроль дотримання кошторису бюджетних, непрямих та інших витрат, пов'язаних зі збутом продукції (робіт, послуг);
своєчасний аналіз результатів реалізації продукції (робіт, послуг) та їх облік.

Рис.1.2. Завдання обліку та оподаткуванням продукції
сільськогосподарського виробництва

Джерело: розроблено автором на основі [49]

У зв'язку з цим регулювання обліку та оподаткуванням продукції сільськогосподарського виробництва здійснюється за допомогою різних нормативних документів (див. дод. Г), зокрема: Податкового Кодексу України, Закону України „Про бухгалтерський та фінансову звітність

Україні”, П(С)БО 9 „Запаси”, П(С)БО 15 „Дохід”, П(С)БО 16 „Витрати”, План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов’язань і господарських операцій підприємств і організацій, Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов’язань і господарських операцій підприємств і організацій, інших нормативних документів, затверджених Міністерством фінансів, Міністерством статистики, а також внутрішнім розпорядчим документом підприємства – Наказом про облікову політику.

До нормативних документів, що враховують галузеві особливості сільського господарства відносять:

- Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку біологічних активів. Затв. Наказом Міністерства фінансів України від 29 грудня 2006 р. № 1315 [50];

- Методичні рекомендації з обліку витрат і калькулювання собівартості продукції (робіт, послуг) сільськогосподарських підприємств: Рекомендовані до застосування сільськогосподарськими підприємствами Методологічною Радою з питань фінансів та обліку в АПВ Мінагрополітики України, протокол № 1/05 від 30 листопада 2005 р. ;

- Методичні рекомендації з організації та ведення бухгалтерського обліку в селянських (фермерських) господарствах: Затв. наказом Міністерства аграрної політики України від 2 липня 2001 р. № 189;

- Методичні рекомендації щодо застосування реєстрів журнально-ордерної форми обліку для сільськогосподарських підприємств: Затв. наказом Міністерства аграрної політики України від 4 червня 2009 р. № 390 ;

- Методичні рекомендації з планування, обліку і калькулювання собівартості продукції (робіт, послуг) сільськогосподарських підприємств: Затв. наказом Міністерства аграрної політики України від 18 травня 2001 р. № 132.

Методологія обліку, встановлена П(С)БО 30 «Біологічні активи», передбачає визначати фінансовий результат від первісного визнання сільськогосподарської продукції та додаткових біологічних активів з наступними уточненнями його на кожен дату балансу та на дату реалізації. Отже, основа проблеми це те, що згідно П(С)БО 30 в сільському господарстві фінансовий результат потрібно визначати під час виходу продукції із виробництва, але не у момент її реалізації, як це робиться у всіх інших галузях економічної діяльності.

Варто відмітити, що поняття «біологічні активи», набуло широкого обговорення у наукових статтях, але є не зовсім зрозумілим для практикуючих бухгалтерів. Класифікаційні ознаки біологічних активів не зовсім зручні для використання у практичній діяльності. [19]

П(С)БО 30 «Біологічні активи» передбачає, що сільськогосподарську продукцію при її первісному визнанні оцінюють за справедливою вартістю, зменшеною на очікувані витрати на місці продажу. Збільшення (зменшення) на дату балансу балансової вартості біологічних активів відображають у складі інших операційних доходів за кредитом рахунку 71 «Інший операційний дохід», або інших операційних витрат за дебетом рахунку 94 «Інші витрати операційної діяльності» в кореспонденції з рахунком по обліку біологічних активів.

Таким чином, у результаті огляду літературних джерел, встановлено основні зміни в бухгалтерському обліку біологічних активів з введенням в дію П(С)БО 30 «Біологічні активи» (див. дод. Д).

Значні зміни в системі бухгалтерського обліку України спостерігалися після впровадження Положень (стандартів) бухгалтерського обліку (П(с)БО).

У 2000 р. прийнято П(С)БО 16, в загальноекономічному розумінні витрати виробництва, за цим стандартом визначаються або як зменшення економічних вигод у вигляді вибуття активів, або як збільшення зобов'язань, які призводять до зменшення власного капіталу (за винятком зменшення капіталу за рахунок його вилучення або розподілу власниками).

Аналогічне тлумачення наведено в НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності».

Якщо розглядати класифікацію витрат у системі фінансового обліку, то насамперед потрібно брати уваги П(С)БО 16 «Витрати» та НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності». Групування витрат у системі фінансового обліку у взаємозв'язку з відображенням її в системі рахунків бухгалтерського обліку наведено у дод. А. У П(С)БО 16 «Витрати», як і в Міжнародних стандартах фінансової звітності, витрати поділяють на дві групи: витрати звичайної діяльності та інші витрати. Згідно з Податковим кодексом України виділяють дві основні групи витрат: витрати операційної діяльності (собівартість реалізованих товарів, виконаних робіт, наданих послуг, витрати банківських установ) та інші витрати (адміністративні витрати, витрати на збут, інші операційні витрати, фінансові витрати, інші витрати звичайної діяльності).

Класифікація витрат для потреб управління має бути більш детальною, адже вона забезпечує також контроль, аналіз та прийняття раціональних управлінських рішень. Тому, на нашу думку, доцільно насамперед класифікувати витрати у двох площинах – у системі фінансового й управлінського обліку. В цей процес вніс свої корективи прийнятий П(С)БО 30 «Біологічні активи». Відповідно у фінансовому обліку собівартість може не визначатися за умови оцінки продукції за справедливою вартістю, а отже не існує потреби вести деталізований облік витрат за статтями калькуляції. Ця функція за таких умов стає прерогативою управлінського обліку [32].

Щодо витрат виробництва, то для оцінки собівартості запасів розрізняють витрати на продукцію (виробничі витрати) і витрати періоду, їх не включають до виробничої собівартості продукції.

До виробничих відносять усі прямі та загальновиробничі витрати, а до витрат періоду – невиробничі (витрати на управління, на збут та інші операційні витрати). Склад витрат, які включають до виробничої

собівартості продукції (робіт, послуг), регламентує п. 11 П(С)БО 16 «Витрати».

Для потреб управлінського обліку передбачено групування витрат: за видом продукції (культура, група культур, робота, послуга); місцями (центрами) виникнення (виробництво, надання послуг, торгівля, інша діяльність), тобто за калькуляційними ознаками (елементами собівартості, які в економічній літературі називають статтями витрат). Так, у Методичних рекомендаціях з планування, обліку і калькулювання сільськогосподарської продукції надано орієнтовний перелік статей витрат для галузі рослинництва. Ця номенклатура дає змогу згрупувати витрати і відобразити їх у статистичній звітності.

Отже, регулювання законодавчими нормативними документами обліку та оподаткування продукції сільськогосподарського виробництва потребує вдосконалення з метою покращення системи управління ними.

Ми розглянули та проаналізували основні нормативні джерела, а тепер перейдемо до огляду спеціальної літератури та періодичних видань, що стосується організації обліку та оподаткування продукції сільськогосподарського виробництва (дид. дод. Е).

Так, А. Касич в своїй праці досліджує наукові підходи до визначення поняття "готова продукція"; властивості та різнобічні характеристики готової продукції, які, на думку авторів, впливають на формулювання цього поняття.

Петришина Н. С. та Перун Р. В. розкривають особливості обліку готової продукції, її класифікація та оцінка. У своїй роботі автори досліджують проблемні аспекти обліку готової продукції та її реалізації. Праці також визначено напрями удосконалення первинного обліку реалізації готової продукції, надано пропозиції щодо покращення обліку готової продукції та її реалізації. Встановлено, що однією з складових ефективної організації обліку наявності та руху готової продукції є високий рівень використання облікової інформації для оцінки якісних та кількісних характеристик готової продукції.

Такі науковці, як Осадча Г.Г. Темчишина Ю.Л. Насідзе Д. досліджують достовірне відображення операцій з виробництва та реалізації готової продукції, що забезпечує результативність господарської діяльності промислового підприємства. Вважають, що будь-який виробничий процес на промисловому підприємстві закінчується виготовленням готової продукції, виконанням робіт, наданням послуг. Визначають, що готова продукція формується з виробів, що пройшли всі стадії обробки, збирання і укомплектування на реальному підприємстві, відповідають стандартам чи технічним умовам, якісним характеристикам, прийняті відділом технічного контролю, призначені для продажу чи передані на склад або безпосередньо замовнику.

У роботі Костишина Н.С. досліджено теоретичні, методичні і практичні аспекти обліку готової продукції. Проаналізовано погляди економістів щодо формування понять «готова продукція», наведено уточнююче визначення. Встановлено технологічні та організаційні особливості діяльності м'ясопереробних підприємств та з'ясовано їх вплив на організацію обліку готової м'ясо-ковбасної продукції.

Проте, слід відмітити, що обліку та оподаткування продукції сільськогосподарського виробництва приділена не велика увага і багато питань залишаються не розкритими.

Заслуговує на увагу дослідження Р.В. Сидоренка, якій у своїй праці розглядає різні варіанти оподаткування діяльності сільськогосподарських підприємств в Україні. Він відзначає, що постійні зміни податкового законодавства та суттєва частка у структурі витрат сільськогосподарських підприємств сум коштів на сплату податків зумовлюють особливу важливість вірного рішення при виборі системи оподаткування.

Науковці Н.В. Потриваєва, Н.С. Морозова розглядають проблеми організації обліку сільськогосподарської продукції та наведено пропозиції щодо його покращення. Вони визначають, що недосконалість законодавчої бази, недостатнє забезпечення автоматизації обліку, недостатня кваліфікація

працівників негативно впливають на господарську діяльність підприємства. Тому, вирішення вищезазначених проблем сприятиме розвитку сільськогосподарського підприємства.

Проаналізувавши нормативну базу і спеціальну літературу з теми дослідження, можна зробити висновки про те, що процеси реформування бухгалтерського обліку засвідчили наявність багатьох недостатньо вивчених і неузгоджених питань щодо обліку та оподаткуванням продукції сільськогосподарського виробництва. Пояснити це можна тим, що дуже часто кожна державна установа при розробці нормативних актів прагне перш за все вирішити свої відомчі проблеми, а деколи і інтереси, і разом з тим не слідкує за узгодженням розробленого нормативного акту з прийнятими раніше.

Отже, виникає об'єктивна необхідність подальшого поглиблення теоретичних досліджень і методологічних розробок, спрямованих на удосконалення обліку та оподаткування продукції сільськогосподарського виробництва.

Висновки за розділом 1

Дослідивши теоретичні основи обліку та оподаткування продукції сільськогосподарського виробництва, можна зробити висновки:

1. Готова продукція – це продукція, що виготовлена на підприємстві, в установі, призначена для продажу і відповідає технічним та якісним характеристикам, передбаченим договором або іншим нормативно-правовим актом. Сільськогосподарська продукція є продуктом харчування, готовим до безпосереднього вживання, так і незамінною сировиною для промисловості. Готова продукція на сільськогосподарському підприємстві проходить такі операції:

- ✓ випуск продукції з виробництва і здача її на склади;
- ✓ зберігання продукції на складах підприємства;

- ✓ відпуск продукції на місці одностороннім і відправка (відвантаження) іногороднім покупцям;
 - ✓ відпуск продукції для внутрішніх потреб, для збуту продукції;
 - ✓ реалізація продукції (одержання грошей від покупців за відпущеною продукцією).
2. Особливість сільськогосподарського виробництва полягає в тому, що в ньому використовуються біологічні активи, які здатні до біологічної трансформації і до відтворення самих себе. Отже, потрібно враховувати ці процеси. Але облік має бути побудований так, щоб були дотримані його принципи, а одержану інформацію можна порівнювати з показниками різних підприємств.
 3. Проаналізувавши нормативну базу і спеціальну літературу з теми дослідження, можна зробити висновки про те, що процеси реформування бухгалтерського обліку засвідчили наявність багатьох недостатньо вивчених і неузгоджених питань щодо обліку та оподаткування продукції сільськогосподарського виробництва. Пояснити це можна тим, що дуже часто кожна державна установа при розробці нормативних актів прагне перш за все вирішити свої відомчі проблеми, а деколи і інтереси, і разом з тим не слідкує за узгодженням розробленого нормативного акту з прийнятими раніше.
 4. Виникає об'єктивна необхідність подальшого поглиблення теоретичних досліджень і методологічних розробок, спрямованих на удосконалення обліку та оподаткування продукції сільськогосподарського виробництва.

РОЗДІЛ 2

СУЧАСНИЙ СТАН ОБЛІКУ ТА ОПОДАТКУВАННЯ ПРОДУКЦІЇ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ВИРОБНИЦТВА НА СГТОВ «АГРОФІРМА МРІЯ»

2.1. Фінансовий облік продукції сільськогосподарського виробництва

Організація бухгалтерського обліку передбачає документування операцій, складання плану-графіку документообороту та робочого плану рахунків, необхідного для відображення господарських операцій. Організація бухгалтерського обліку залежить від виду діяльності підприємства, умов організації і технології виробництва, розмірів і організаційної структури. Зазначене зумовлює організаційну структуру облікового процесу та форми бухгалтерського обліку.[9]

Одним із елементів організації первинного обліку на СГ ТОВ «АГРОФІРМА МРІЯ», є графік документообігу, в якому вказується рух документів, починаючи з їхнього складання і закінчуючи їх здаванням в

архів на зберігання. Графік забезпечує своєчасне надходження документів від виконавців у бухгалтерію. У графіку встановлюються особи, які відповідають за складання кожного первинного документа на кожній ділянці виробничого процесу. Наводяться також найменування та форми первинних документів, строки їх складання і здачі до бухгалтерії.

Документи по обліку виходу продукції рослинництва фіксують отримання, оприбуткування продукції: зернових, технічних культур, тощо. До таких відносять:

- по зернових культурах – Реєстри відправки зерна та іншої продукції з поля (ф. № 77);
- Реєстри приймання зерна та іншої продукції (ф. № 78);
- Відомості руху зерна та іншої продукції (ф. № 80);
- по іншим культурах – Щоденник надходження сільськогосподарської продукції (ф. № 81).

Насіння на протязі року обліковуються та оприбутковуються за плановою собівартістю з послідуєчим коректуванням в кінці року до фактичної; насіння минулого року – за фактичною собівартістю відповідного року, а покупні – за цінами придбання з врахуванням витрат на заготівлю та доставку.

Слід відмітити, що нові затвержені наказом Мінагрополітики України від 21.02. 2008 р. N 73 первинні документи такі як: Акт на оприбуткування поточних біологічних активів рослинництва, оцінених за справедливою вартістю (форма № ПБАСГ-1) та Акт на списання поточних біологічних активів рослинництва, оцінених за справедливою вартістю (на початок збирання врожаю) (форма N ПБАСГ-2) в СГ ТОВ «АГРОФІРМА МРІЯ» не використовуються. Причиною незатребуваності цих форм ми вважаємо небажання бухгалтерів вести облік виходу продукції рослинництва за справедливою вартістю.

Схема документообігу витрат на виробництво продукції рослинництва в СГ ТОВ «АГРОФІРМА МРІЯ» представлена в дод. Ж.

У кінці місяця у Звіті про витрати та вихід продукції основного виробництва (ф.№ 5.5 с.-г.) за об'єктами обліку витрат будуть зібрані прямі витрати на виробництво продукції рослинництва в розрізі статей витрат. Тому в основу аналітичного обліку витрат покладені об'єкти обліку. Метод обліку витрат повинен ґрунтуватися за принципом обліку витрат.

Прямі витрати накопичують протягом року кожного місяця за об'єктами обліку витрат, непрямі витрати відносять на об'єкти обліку в кінці року при калькуляції їх собівартості. Непрямими витратами у рослинництві є загальновиробничі витрати, облік яких ведуть на основі первинних документів у Звіті № 5.7 с.-г. про загальновиробничі витрати. Загальновиробничі витрати включають у витрати рослинництва за окремим аналітичним рахунком на основі спеціального розрахунку з використанням бази розподілу, встановленої підприємством.

Показники Звітів № 5.5 с.-г., 5.6 с.-г. за кредитом аналітичних рахунків виробництв переносять у Зведену відомість № 5.10 с.-г. до Журналу-ордеру № 5 В с.-г. у межах галузей виробництв та структурних підрозділів. Підсумки Зведеної відомості № 5.10 с.-г. з деталізацією сум за синтетичними рахунками (субрахунками) переносять до Журналу-ордеру № 5 В с.-г.

Для обліку витрат і виходу продукції рослинництва в СГ ТОВ «АГРОФІРМА МРІЯ» використовують рахунок 23 „Виробництво” субрахунок "Рослинництво". Це активний калькуляційний рахунок, за дебетом якого відображають витрати на виробництво, а за кредитом – вихід продукції. Протягом року записи по дебету і кредиту обліковують наростаючим підсумком, тобто в поточному році дані субрахунку відображаються розгорнуто. Тільки в кінці року визначають залишок по рахунку, який відображає суму незавершеного виробництва продукції рослинництва. Розподіл витрат минулого року в СГ ТОВ «АГРОФІРМА МРІЯ» наведено в Додатку 3.

В облік витрат ведеться на субрахунку 231 «Основне виробництво» та на рахунках класу 9 (дод. II).

В СГ ТОВ «АГРОФІРМА МРІЯ» готова продукція має різні канали використання: реалізація на сторону, реалізація працівникам підприємства, переробка всередині господарства, використання в процесі основного виробництва (зерно на посів, корми для годівлі тварин та ін.), переробка на давальницьких умовах тощо. Тому при будь-якому вибутті сільськогосподарської продукції її правомірно списувати з рахунків 21 “Поточні біологічні активи” і 27 “Продукція сільськогосподарського виробництва” в тій оцінці, в якій вона там рахується, тобто робити аналогічно як і по інших матеріальних запасах.

Реалізацію сільськогосподарської продукції за каналами збуту для потреб документального оформлення операцій і подальшого відображення в обліку СГ ТОВ «АГРОФІРМА МРІЯ» доцільно розмежовувати в такий спосіб (див. рис 2.1).

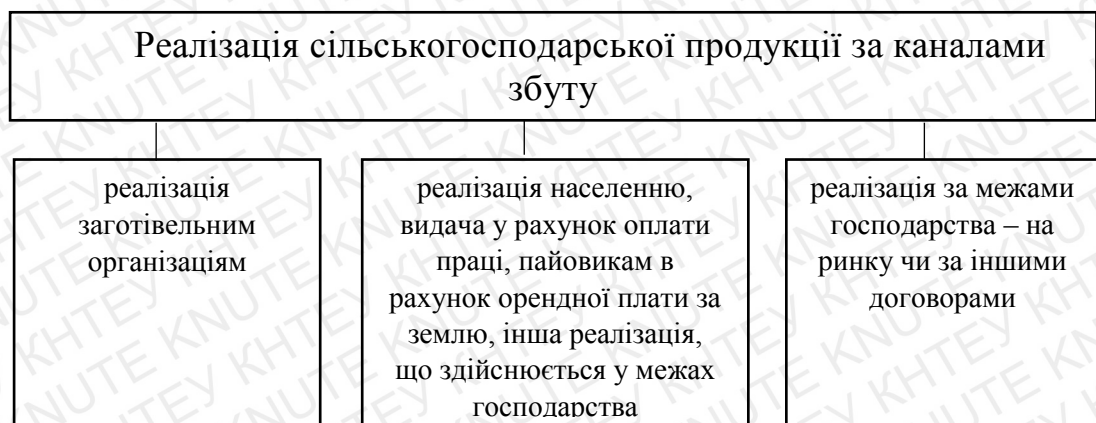

Рис. 2.1. Реалізація сільськогосподарської продукції за каналами збуту

Джерело: розроблено автором

Постачання сільськогосподарської продукції заготівельним організаціям здійснюється на основі договору постачання. У разі використання давальницької схеми переробки укладають договір на переробку давальницької сировини. У договорі на поставку продукції вказують найменування продукції, її кількість, спосіб відвантаження чи відпуску, розміри поставок, ціну, строки виконання зобов'язань і умови

оплати, страхування, принципи переходу права власності та відшкодування збитків.

Однак якщо у договорі прописано, що здійснюється розподіл таких витрат, то доцільно встановити певний вид «франко-ціни»:

- франко-склад постачальника означає, що всі витрати, пов'язані з відвантаженням продукції, оплачує покупець;
- франко-склад покупця, якщо постачальник оплачує всі витрати з транспортування, навантаження та розвантаження продукції на склад покупця.

Сільськогосподарська продукція вважається реалізованою, якщо вона відвантажена покупцям і списана з матеріально відповідальних осіб, а також у разі, якщо покупцям передано всі ризики і вигоди, пов'язані з нею.

Первинними документами з обліку реалізації продукції в СГ ТОВ «АГРОФІРМА МРІЯ» є видаткові накладні, рахунки-фактури, товарно-транспортні накладні, платіжні доручення, виписки банку тощо.

Необхідність застосування в належний спосіб оформленої первинної документації є вимогою податкового законодавства. У переліку підтверджуючих документів, установленому п. 44.1 ст. 44 ПКУ, на основі яких платник податків повинен вести облік доходів, витрат та інших показників, пов'язаних із визначенням об'єктів оподаткування, товарно-транспортну накладну не включено. Перелік документів, необхідних для здійснення перевезення вантажу автомобільним транспортом у внутрішньому сполученні, затверджено постановою КМУ від 25.02.2009 р. № 207, відповідно до п. 1 якої для водія юридичної або фізичної особи – підприємця, що здійснює вантажні перевезення на договірних умовах, серед інших документів в наявності має бути товарно-транспортна накладна. Таким чином, належним чином оформлена товарно-транспортна накладна є підставою для відображення витрат за послуги з перевезення вантажу і є підтвердженням фактичного одержання послуг з перевезення вантажів. [7, с. 151].

У разі безготівкової оплати постачальникам, відпуск товарно-матеріальних цінностей одержувачу проводиться за довіреностями.

Під час реалізації в СГ ТОВ «АГРОФІРМА МРІЯ» собівартість відвантаженої продукції списують у дебет рахунку 90 “Собівартість реалізації” з кредиту рахунків 21 “Поточні біологічні активи”, 26 “Готова продукція”, 27 “Продукція сільськогосподарського виробництва”. В цьому ж звітному періоді потрібно відобразити дохід від проданої продукції: дебет рахунків 30 “Каса”, 31 “Рахунки в банках”, 36 “Розрахунки з покупцями та замовниками”, 377 “Розрахунки з іншими дебіторами” і кредит рахунку 70 “Доходи від реалізації”. Доходи від реалізації зменшують на суму податку на додану вартість по реалізації (податкове зобов’язання): дебет рахунку 70 і кредит рахунку 64 “Розрахунки за податками й платежами”.

Для обліку процесу реалізації використовують три синтетичні рахунки: 90 “Собівартість реалізації” – відображають собівартість проданої готової продукції (товарів, робіт, послуг); 70 “Доходи від реалізації” – відображають виручку від реалізації; 79 “Фінансові результати” – зіставляють виручку і собівартість проведених продаж.

Таким чином, СГ ТОВ «АГРОФІРМА МРІЯ» в момент реалізації відображають виручку від реалізації продукції і, водночас, списують витрати понесені на виробництво цієї продукції.

П(С)БО 30 “Біологічні активи” передбачає, що біологічні активи відображаються на дату проміжного і річного балансу за справедливою вартістю, зменшену на очікувані витрати на місці продажу .

П(С)БО 30 “Біологічні активи” передбачає, що сільськогосподарська продукція та додаткові біологічні активи при їх первісному визнанні оцінюється за справедливою вартістю, зменшеною на очікувані витрати на місці продажу. За такою оцінкою списують сільськогосподарську продукцію, яка використана на виробництво всередині підприємства СГ ТОВ «АГРОФІРМА МРІЯ».

На суму доходу від первісного визнання продукції (різниця між

оцінкою продукції за справедливою вартістю і витратами) показують дохід: дебет рахунку 23 “Виробництво” і кредит субрахунку 710 “Дохід від первісного визнання та від зміни вартості активів, які обліковуються за справедливою вартістю”. Якщо справедлива вартість отриманої продукції нижча від витрат на її виробництво, то різницю відносять на витрати: дебет субрахунку 940 “Витрати від первісного визнання та від зміни вартості активів, які обліковуються за справедливою вартістю” і кредит рахунку 23 “Виробництво”. Кореспонденція рахунків по обліку витрат на біологічні перетворення та виходу продукції рослинництва на СГ ТОВ «АГРОФІРМА МРІЯ» наведено в додатку К.

Отже, витрати на посів озимих культур урожаю наступного звітного року доцільно залишати на субрахунку 231 «Незавершене виробництво в рослинництві», а, наприклад, витрати, пов’язані із декількома майбутніми виробничими періодами (витрати, пов’язані з посівом багаторічних трав, витрати на вапнування та гіпсування ґрунтів, внесення органічних добрив тощо) було б доцільно відносити не на операційний калькуляційний рахунок «Основне виробництво», а на бюджетно-розподільчий субрахунок «Витрати майбутніх періодів в рослинництві», так як залишок за цими рахунками виступають витрати, що мали місце протягом поточного звітного періоду, але належать до декількох наступних виробничих періодів.

В основі ринкової собівартості лежить оцінка за справедливою вартістю. Причому вартість як об’єктивна категорія, при використанні її для оцінки продукції власного споживання відповідно до ринкових цін, стає суб’єктивним показником для визначення ринкової собівартості продукції.[19]

Зміна методу оцінки власної сільськогосподарської продукції, що використана на виробництво, не означає, що ми відмовляємося від категорії “Виробнича собівартість”. Вона має широко застосовуватися для прийняття управлінських рішень. Тому, калькулювання виробничої собівартості продукції потрібно проводити шляхом складання окремих розрахунків.

Визначення ринкової собівартості, як і виробничої, потрібно здійснювати на підставі даних системи бухгалтерського обліку з метою надання керівнику інформації про втрачену вигоду внаслідок споживання частини готової продукції поза каналами реалізації. Таким чином, буде формуватися інформація для вибору альтернативи з метою прийняття рішення.

2.2. Оподаткування продукції сільськогосподарського виробництва

Оподаткування є важливою складовою системи фінансового регулювання розвитку агропромислового виробництва, вагомим важелем впливу на вирішення проблем, пов'язаних із суспільною значущістю сільського господарства – забезпечення продовольчої безпеки країни, пом'якшення дії природних та економічних ризиків, стимулювання господарської активності в сільській місцевості, збереження навколишнього середовища, забезпечення гармонійного розвитку сільських територій та підвищення рівня сільської зайнятості [10, с. 6].

Сільськогосподарські підприємства до прийняття Закону України від 28.12.2014 № 71-VIII «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо податкової реформи» [5] сплачували фіксований сільськогосподарський податок. Після внесення зазначених змін сільськогосподарські підприємства стали платниками єдиного податку четвертої групи, яка знаходиться на спрощеній системі оподаткування, обліку та звітності. Платниками єдиного податку четвертої групи є сільськогосподарські товаровиробники, частка сільськогосподарського товаровиробництва яких за попередній податковий (звітний) рік дорівнює або перевищує 75 %.

Розрахунок частки сільськогосподарського товаровиробництва, затверджений наказом Міністерства аграрної політики та продовольства

України від 26.12.2011 №772 [13], розраховується як частка суми доходу сільськогосподарського товаровиробника, отриманого від реалізації сільськогосподарської продукції власного виробництва, продуктів її переробки у загальній сумі доходу сільськогосподарського товаровиробника

Об'єктом оподаткування для платників єдиного податку четвертої групи, так як і для СГ ТОВ «АГРОФІРМА МРІЯ», є площа сільськогосподарських угідь (ріллі, сіножатей, пасовищ і багаторічних насаджень) та/або земель водного фонду (внутрішніх водойм, озер, ставків, водосховищ), що перебуває у власності сільськогосподарського товаровиробника або надана йому у користування, у тому числі на умовах оренди [11].

Проте п. 292¹.2 Податкового кодексу України [11] визначено базою оподаткування платників єдиного податку четвертої групи встановлено нормативну грошову оцінку одного гектара сільськогосподарських угідь (ріллі, сіножатей, пасовищ і багаторічних насаджень), з урахуванням коефіцієнта індексації, визначеного за станом на 1 січня базового податкового (звітного) року.

Державною службою України з питань геодезії, картографії та кадастру на виконання пункту 289.3 статті 289 Податкового кодексу України відповідно до пункту 8 підрозділу 6 Перехідних положень Податкового кодексу України (в редакції Закону України від 20.12.2016 № 1791 – VIII «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень у 2017 році») встановлено, що індекс споживчих цін за 2016 рік, що використовується для визначення коефіцієнта індексації нормативної грошової оцінки земель, застосовується із значенням: для сільськогосподарських угідь (ріллі, багаторічних насаджень, сіножатей, пасовищ та перелогів) – 100 відсотків; для земель несільськогосподарського призначення – 106 відсотків. Коефіцієнт індексації нормативної грошової оцінки земель застосовується кумулятивно залежно від дати проведення

нормативної грошової оцінки земель. Значення коефіцієнта індексації нормативної грошової оцінки сільськогосподарських угідь (ріллі, багаторічних насаджень, сіножатей, пасовищ та перелогів) за 2016 рік становить 1,0, для земель несільськогосподарського призначення – 1,06 [4].

З 1 березня 2017 року набула чинності нова Методика нормативної грошової оцінки земель сільськогосподарського призначення, розроблена Держгеокадастром та затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 16 листопада 2016 № 831. Вона вводить абсолютно новий підхід до оцінювання ділянок (як сільськогосподарських угідь, так і несільськогосподарських угідь на землях сільськогосподарського призначення). Завдяки новій методиці суттєво спрощується процедура проведення даної грошової оцінки. Зокрема, передбачена можливість розробки технічної документації на адміністративний район. Оцінка конкретної земельної ділянки здійснюватиметься шляхом надання витягу з такої технічної документації. Таким чином, буде отримано більш збалансовану по регіонах нормативну грошову оцінку земель сільськогосподарського призначення, що відобразатиме сучасні економічні реалії [2].

Базою оподаткування податком для платників єдиного податку четвертої групи для земель водного фонду (внутрішніх водойм, озер, ставків, водосховищ) є нормативна грошова оцінка ріллі в Автономній Республіці Крим або в області, з урахуванням коефіцієнта індексації, визначеного за станом на 1 січня базового податкового (звітного) року відповідно до порядку, встановленого розділом XII Податкового Кодексу [11].

Підставою для нарахування єдиного податку платникам четвертої групи є дані державного земельного кадастру та/або дані з державного реєстру речових прав на нерухоме майно [11]. Середня нормативна грошова оцінка 1 га ріллі по Україні складає 30937,85 грн на 01.01.2017 року (оскільки підприємство СГ ТОВ «АГРОФІРМА МРІЯ» знаходиться в Київській обл. його нормативна грошова оцінка складає 31970,15 грн.).

Центральні органи виконавчої влади, що реалізують державну політику у сфері земельних відносин та у сфері державної реєстрації речових прав на нерухоме майно, щомісяця, але не пізніше 10 числа наступного місяця, а також за запитом відповідного контролюючого органу за місцезнаходженням земельної ділянки подають інформацію, необхідну для обчислення і справляння податку у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України [11].

Відповідно до п. 293.9 Податкового кодексу України [11] для платників єдиного податку четвертої групи розмір ставок податку з одного гектара сільськогосподарських угідь та/або земель водного фонду залежить від категорії (типу) земель, їх розташування (дод. Л).

Виходячи з розташування базового підприємства СГ ТОВ «АГРОФІРМА МРІЯ» розмір ставки його податку дорівнює 5,4.

Під спеціалізацією на виробництві (виросуванні) та переробці продукції рослинництва на закритому ґрунті слід розуміти перевищення частки доходу, отриманого від реалізації такої продукції та продукції її переробки двох третин доходу (66 відсотків) від реалізації усієї власної виробленої сільськогосподарської продукції та продуктів її переробки. Перелік гірських зон та поліських територій визначається Кабінетом Міністрів України [11].

Пряма дія податків на ціну визначає її пропорційну зміну відповідно до зміни величини стягуваного податку. Таку дію мають непрямі податки [17, 37].

Особливістю оподаткування сільськогосподарських підприємств довгий час було використання спеціального режиму оподаткування ПДВ.

В Україні такий режим для сільгоспвиробників діяв з 1998 року, включаючи фіксований сільгосподаток, спец режим оподаткування ПДВ. Відповідно до підпункту 4 пункту 2 розділу XIX «Прикінцеві положення» Податкового кодексу України спеціальний режим оподаткування сільгоспвиробників мав діяти до 31 грудня 2017 року. Однак згідно з

положеннями Меморандуму про економічну і фінансову політику, підписаного з МВФ, на весь сільськогосподарський сектор відповідно до міжнародної практики з 1 січня 2016 року мала поширитися дія загального режиму оподаткування ПДВ. У попередні роки сільськогосподарські підприємства, які застосовували спеціальний режим, не сплачували ПДВ до бюджету, а перераховували 100% суми податку на свої спеціальні рахунки. У процесі дискусій народилося компромісне рішення: платник залишатиме собі не всю суму ПДВ, а лише певну частину, яку використовуватиме виключно у виробництві сільськогосподарських товарів/послуг; решту суми ПДВ — переказуватиме до бюджету. У процентному співвідношенні сума ПДВ, яка залишатиметься у розпорядженні платника, залежить від виду здійснюваної сільськогосподарської діяльності [12].

Листом ДФС України від 03.01.2017 № 8/7/99-99-15-03-02-17 «Про скасування спеціального режиму оподаткування діяльності у сфері сільського та лісового господарства, а також рибальства» скасовано режим пільгового оподаткування ПДВ. Починаючи з 01.01.2017 у зв'язку із скасуванням спеціального режиму оподаткування ПДВ усі сільгоспвиробники, які зареєстровані як суб'єкти спеціального режиму оподаткування, будуть переведені на загальну систему оподаткування ПДВ [8].

Згідно з п. 209.4 ст. 209 Податкового кодексу України [11], яка втратила чинність з 1 січня 2017 року, при вивезенні сільськогосподарських товарів у митному режимі експорту сільськогосподарське підприємство - виробник таких товарів/послуг мав право на бюджетне відшкодування податку на додану вартість, сплаченого (нарахованого) постачальникам товарів/послуг, вартість яких включається до складу виробничих факторів.

Такі зміни хоч і збільшують надходження до бюджету, проте мають негативні наслідки для тваринництва, для малих та середніх сільськогосподарських підприємств. Відшкодування ПДВ, по суті,

збільшувало ціну сільськогосподарської продукції для виробників на частку такого відшкодування, підвищувало фінансову стійкість підприємств.

Серед мінусів для економіки в цілому Л. Д. Тулуш відзначає:

1. Підвищення цін на сільгосппродукцію (як по експорто-орієнтованих культурах, так і по тваринницькій продукції), що дає негативні ефекти (по-перше, підвищення загального показника інфляції (індексу споживчих цін) та, по-друге, подорожчання продовольчих товарів для населення;

2. Відмова сільгосппідприємств від окремих низько-маржинальних видів сільгосп діяльності, які без ПДВ-підтримки є нерентабельними, передусім - тваринництва (по якому буде подвійний удар - позбавлення ПДВ-аккумуляції та зростання цін на корми), що негативно вплине на пропозицію тваринницької продукції й сільгосп зайнятість [16, с. 74].

У нинішніх умовах система оподаткування сільгосппідприємств потребує реформування з метою вирівнювання конкурентного середовища, усунення диспропорцій в структурі аграрного сектору економіки на користь малого та середнього соціально-орієнтованого аграрного бізнесу, підвищення конкурентоспроможності малих форм господарювання на селі, що позитивно позначиться на рівні сільської зайнятості та ресурсній базі бюджетів сільських рад [10, с. 16].

Як висновок по ґрунтовному дослідженню Ярош М.В. зазначає, що характеризуючи зниження ставки оподаткування ПДВ як можливість забезпечення грошової компенсації споживачам та виробникам продукції, бачимо значне зниження податкового навантаження на них. Характеризуючи попит на всю аналізовану сільськогосподарську продукцію, окрім яєць, цукрових буряків та худоби і птиці як еластичний, можна сказати, що податковий тягар більшою частиною лягає на виробників. Відтак, зниження ставки ПДВ означатиме не лише зниження надмірного податкового тягара, а й вивільнення коштів підприємств для розвитку бізнесу та підвищення купівельної спроможності населення внаслідок росту доходів та зниження цін [18, с. 163].

Отже, оподаткування сільськогосподарської діяльності повинно проводитись диференційовано: в залежності від пріоритетів розвитку видів сільськогосподарської діяльності, масштабів виробництва, зважаючи на темпи переходу на екологічне виробництво та ефективність використання біоресурсів, впливу на ціну продукції. Висока ризикованість здійснення такої діяльності потребує впровадження ефективного механізму страхування.

2.3. Облік продукції в системі прийняття управлінських рішень

Управлінський облік можна розглядати як інформаційну систему, яка, залежно від обраного керівництвом підприємства підходу, може бути:

- підсистемою бухгалтерського обліку;
- системою обліку, яка існує поряд з бухгалтерським обліком;
- інформаційною системою, яка охоплює, зокрема традиційний бухгалтерський облік.

З метою ведення господарської діяльності підприємства створюють окремі підрозділи, які сприяють ефективнішій організації виробничого процесу і забезпечують кращий фінансовий результат усього підприємства. Підрозділи можуть існувати у вигляді цехів, відділів, сегментів, бригад, ферм, ланок і інших структурних одиниць.

У рослинницьких підрозділах СГ ТОВ «АГРОФІРМА МРІЯ» витрати починають здійснюватися з початком осінніх польових робіт і закінчуються в році, коли одержано урожай, тобто витрати можуть бути понесені в одному звітному періоді, а вихід продукції – у наступному, причому велика частина відображених у собівартості продукції витрат припадає на кінець звітного періоду.

Варто відмітити, що на підприємстві СГ ТОВ «АГРОФІРМА МРІЯ» є певний досвід впровадження елементів управлінського обліку та внутрішньогосподарського контролю, а саме застосовувати чекової форми від назви внутрішнього документа (розрахунковий чек), яким керівник підрозділу підтверджував факт узгодження з бухгалтерією кожної суми, яку

витратив підрозділ (дод. Л). На нашу думку, цю форму контролю слід розглядати як метод обліку подібно до таких методів як стандарт-кост або директ-костінг. Вона досить широко використовувалася у сільськогосподарських підприємствах. При використанні даної форми обліку і контролю витрат підрозділам сільськогосподарських підприємств доводять планові завдання на рік. До їх складу входили технологічні карти з переліком робіт, що мали виконуватись, та витратами на них згідно з діючими нормами, вихід продукції у натурі та в оцінці за встановленими цінами, наближеними до виробничої собівартості продукції підрозділу. Фактично одержану продукцію брали на облік за цими ж цінами, що дозволяло підрозділу покривати свої витрати та отримувати госпрозрахунковий дохід, частина якого направлялась на утримання підприємства, а решта розподілялась між працівниками підрозділу пропорційно їхньому заробітку, нарахованому при виробництві цієї продукції.

Практика ведення обліку засвідчила, що лише по всіх сільськогосподарських підприємствах можуть бути узагальнені дані про рівень витрат на виробництво конкретних видів продукції. Тому всі підприємства, які виробляють сільськогосподарську продукцію, незалежно від підпорядкованості та форми власності, мають подавати звіт за формою № 50-сг, де наводяться дані про обсяг виробництва та рівень витрат на вироблену і товарну продукцію.

Для заповнення цієї форми звітності необхідно дотримуватися єдиної методики формування витрат за видами продукції та статтями, що передбачає уніфікацію системи показників щодо наслідків виробничої діяльності, а це вже свідчить про неможливість і недоцільність розробки власної системи управлінського обліку в кожному конкретному підприємстві.

Велике значення для побудови управлінського обліку витрат має кількість структурних підрозділів і їх види. Слід зазначити, що такі

підрозділи не є самостійними юридичними особами, їх створення не потребує реєстрації в органах державної влади.

Передача управлінських повноважень окремим підрозділам називається децентралізацією. Необхідність децентралізації пояснюється тим, що керувати меншим за розміром підприємством легше і простіше, в результаті чого посилюється контроль, дисципліна, збільшується мотивація працівників, а тому результати діяльності підприємства в цілому як наслідок діяльності його підрозділів, будуть кращі, ніж за умов централізації.

Основною перевагою децентралізації є свобода керівників у прийнятті рішень, що дає їм змогу ефективніше працювати.

- ефективний поділ на підрозділи вимагає від вищого керівництва таких дій:
- визначення розмежованих видів економічної діяльності в межах підприємства;
- надання кожному з підрозділів квазіавтономного статусу (переважно статусу прибуткового центру);
- контроль ефективності дій кожного з підрозділів;
- забезпечення стимулів;
- спрямування грошових потоків до найприбутковіших видів діяльності;
- здійснення стратегічного планування.

Аналіз праць вітчизняних і зарубіжних економістів показав, що можна виділити такі переваги децентралізації:

- покращується якість, швидкість і оперативність прийняття рішень;
- передача відповідальності по прийняттю рішень на рівень підрозділів звільняє вище керівництво компанії від щоденного виконання дріб'язкових поточних операцій, що дає можливість йому зосередитись на глобальних проблемах підприємства і приділяти більше уваги і зусиль стратегічному плануванню;

- незалежність керівників підрозділів у прийнятті рішень дає змогу підвищити ефективність роботи окремих підрозділів;
- рішення приймаються співробітниками, які краще знають ситуацію на місцях ніж центральне керівництво;
- керівники структурних підрозділів набувають досвіду управління, які з часом зможуть зайняти керівні посади на підприємстві.

Недоліками децентралізації є:

- виникнення небезпеки появи конкуренції між підрозділами, при якій менеджери, які відповідають за підрозділи, будуть намагатись збільшувати свій прибуток за рахунок інших підрозділів;
- наявність великої кількості підрозділів може негативно вплинути на співпрацю підрозділів, ускладнити координацію між ними і призвести до виникнення неузгодженості при досягненні загальних цілей компанії, що в свою чергу може негативно вплинути на загальний прибуток компанії;
- зосередженість на діяльності окремих підрозділів може призвести до втрати зацікавленості працівників в результатах діяльності підприємства в цілому;
- дублювання функцій;
- виникнення додаткових витрат на утримання управлінського персоналу;
- втрата керівництвом частини своєї управлінської потужності, яку він делегує менеджерам підрозділів;
- великий ланцюг команд заважає приймати керівництву підприємства оперативні і ефективні рішення.

На підприємствах можуть виникати окремі центри відповідальності, які можуть бути як окремими підрозділами підприємства, так і сегментами відповідальності. В межах одного підрозділу може існувати декілька центрів відповідальності.

Отже, видами центрів відповідальності є не тільки окремі відділення, підрозділи, цехи, ланки, бригади, але і об'єкти виробничого процесу (верстати, комп'ютери), а також працівники.

Можна стверджувати, що в межах окремого підприємства виникають центри відповідальності різних рівнів, в яких здійснюється делегування повноважень по прийняттю рішень і відповідальності за досягнення запланованих результатів від вищого рівня до нижчого. Причому центри відповідальності нижчих рівнів звітують перед керівниками центрів відповідальності вищих рівнів за результати своєї роботи (дод. М).

Так, робочі місця окремих працівників (їх ділянки роботи) виступають центрами відповідальності найнижчого рівня, які послідовно пройшовши через чотири етапи контролюються керівником апарату управління підприємства, тобто найвищим рівнем центру відповідальності. Отже, децентралізація передбачає перенесення процесу прийняття рішень на більш низькі рівні, тобто передачу владних повноважень на місця.

Варто відмітити, що академік Сопко В.В. виділяє два види центрів відповідальності:

- центр відповідальності за затратами;
- центр відповідальності за фінансовими результатами .

Найбільш оптимальним і точним є виділення чотирьох типів центрів відповідальності (дод. М, рис.М2):

- центр витрат – відповідає за витрати;
- центр доходу – відповідає за дохід;
- центр прибутку – відповідає як за витрати, так і за дохід;
- центр інвестицій – відповідає за витрати, дохід і інвестиції.

Сопко В.В. стверджує, що основними місцями виникнення (центрами) затрат можуть бути або вид виробництва, або структурний (виробничий чи технологічний) організаційний підрозділ.

Відповідальність за центрами витрат найбільш часто використовується на підприємствах. Це пояснюється тим, що більшість

підрозділів не мають відповідальності за доходи. При аналізі центру витрат користуються правилом, що найкращим центром витрат є такий, який витрачає найменше ресурсів. При цьому не враховується внесок центру витрат в загальний дохід підприємства.

Центри відповідальності за витратами СГ ТОВ «АГРОФІРМА МРІЯ» в можуть бути побудовані наступним чином (рис. 2.2).

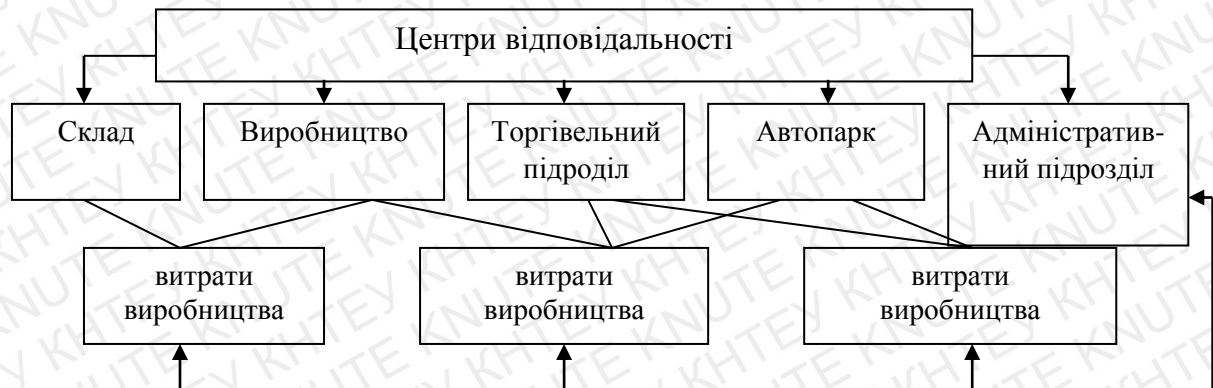

Рис. 2.2. Центри відповідальності за витратами

Джерело: розроблено автором

На відміну від місць виникнення витрат центри відповідальності за витратами займаються групуванням витрат в аналітичному обліку за окремими роботами, операціями, функціями виробничих підрозділів.

Як вже зазначалось, вирішальне значення для побудови обліку має узгодження організаційної структури підприємства в цілому та надання окремим підрозділам повноважень щодо контролю за результатами діяльності.

У разі обміну ресурсами між підрозділами СГ ТОВ «АГРОФІРМА МРІЯ» керівники виробничих підрозділів виписують чеки на суму відпущених цінностей, виконаних робіт, наданих послуг. Чеки замінюють накладні внутрішньогосподарського призначення. За чеками в кінці звітної періоду підраховують доходи і витрати, визначають фінансовий результат.

Ця форма дає змогу забезпечити високий контроль за переміщенням і використанням ресурсів між підрозділами. Типові форми чеків не затверджені, а тому підприємство може самостійно їх розробити і виготовити. Під час передачі цінностей чек віддається підрозділу-отримувачу, а корінець чеку залишається у підрозділа-відправника цінностей. На основі чеків складають звіти підрозділів про результати діяльності.

Чекову форму контролю застосовують на підприємствах з метою забезпечення вдосконалення внутрішньогосподарських розрахунків між центрами відповідальності. В результаті посилюється контроль за витратами, підвищується зацікавленість працівників у результатах своєї роботи, вони можуть впливати на хід виробництва, наслідком чого є підвищення продуктивності праці, покращення якості продукції, зростання обсягів виробництва.

Дослідження показують, що в багатьох сільськогосподарських підприємствах ця форма контролю ефективно застосовується в наш час.

Таким чином, форми внутрішньої звітності центрів відповідальності обирає саме підприємство відповідно до особливостей і специфіки роботи. Звіти повинні містити необхідні дані про результати діяльності центру відповідальності за певний період (як правило місяць) і бути побудовані у зручній і сприйнятій формі для користувача.

Віднесення того чи іншого підрозділу до одного із центрів відповідальності залежить від ступеню самостійності, яке йому надає підприємство у витрачанні і використанні ресурсів, його місця і значення в організаційній структурі підприємства.

Цінність децентралізації насамперед полягає в наданні свободи кожному підрозділу. Лише коли підрозділ сконцентрований на досягненні своїх цілей і не розпорошує зусилля на завдання, які прямо його не стосуються, він може досягти максимальної ефективності в своїй діяльності.

Висновки за розділом 2

Дослідивши сучасний стан обліку та оподаткування продукції сільськогосподарського виробництва, можна зробити висновки:

1. Одним із елементів організації первинного обліку на СГ ТОВ «АГРОФІРМА МРІЯ», є графік документообігу. Документи по обліку виходу продукції рослинництва фіксують отримання, оприбуткування продукції: зернових, технічних культур, тощо.
2. В СГ ТОВ «АГРОФІРМА МРІЯ» готова продукція має різні канали використання: реалізація на сторону, реалізація працівникам підприємства, переробка всередині господарства, використання в процесі основного виробництва (зерно на посів, корми для годівлі тварин та ін.), переробка на давальницьких умовах тощо. Тому при будь-якому вибутті сільськогосподарської продукції її правомірно списувати з рахунків 21 “Поточні біологічні активи” і 27 “Продукція сільськогосподарського виробництва” в тій оцінці, в якій вона там рахується, тобто робити аналогічно як і по інших матеріальних запасах.
3. Оподаткування сільськогосподарської діяльності повинно проводитись диференційовано: в залежності від пріоритетів розвитку видів сільськогосподарської діяльності, масштабів виробництва, зважаючи на темпи переходу на екологічне виробництво та ефективність використання біоресурсів, впливу на ціну продукції. Висока ризикованість здійснення такої діяльності потребує впровадження ефективного механізму страхування.
4. У нинішніх умовах система оподаткування сільгосп підприємств потребує реформування з метою вирівнювання конкурентного середовища, усунення диспропорцій в структурі аграрного сектору

економіки на користь малого та середнього соціально-орієнтованого аграрного бізнесу, підвищення конкурентоспроможності малих форм господарювання на селі, що позитивно позначиться на рівні сільської зайнятості та ресурсній базі бюджетів сільських рад.

5. Форми внутрішньої звітності центрів відповідальності обирає саме підприємство відповідно до особливостей і специфіки роботи. Звіти повинні містити необхідні дані про результати діяльності центру відповідальності за певний період (як правило місяць) і бути побудовані у зручній і сприйнятній формі для користувача. Віднесення того чи іншого підрозділу до одного із центрів відповідальності залежить від ступеню самостійності, яке йому надає підприємство у витрачанні і використанні ресурсів, його місця і значення в організаційній структурі підприємства.
6. Цінність децентралізації насамперед полягає в наданні свободи кожному підрозділу. Лише коли підрозділ сконцентрований на досягненні своїх цілей і не розпоршує зусилля на завдання, які прямо його не стосуються, він може досягти максимальної ефективності в своїй діяльності.

РОЗДІЛ 3 УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ПРОДУКЦІЇ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ВИРОБНИЦТВА НА СГ ТОВ «АГРОФІРМА МРІЯ»

3.1. Напрями і заходи удосконалення обліку продукції сільськогосподарського виробництва на СГ ТОВ «АГРОФІРМА МРІЯ»

Зараз виникає нагальна потреба у формуванні якісної інформаційної бази щодо обсягів та вартості виробництва сільськогосподарської продукції на основі облікової інформації.

Оскільки первинна інформація фіксується в первинних документах, тому дані в цих джерелах мають відобразитися в тому обсязі, який необхідний для прийняття оптимальних рішень в умовах діяльності аграрних товаровиробників. Сьогодні існують певні недоліки в системі документального оформлення процесу виходу готової продукції, які СГ ТОВ «АГРОФІРМА МРІЯ», необхідно усунути (табл. 3.1).

Таблиця 3.1

**Напрями удосконалення первинного обліку виходу готової
продукції на СГ ТОВ «АГРОФІРМА МРІЯ»**

Документ	Пропозиції щодо удосконалення	Результат впровадження пропозиції
1	2	3
Обліковий лист тракториста-машиніста	Доповнити показниками недотримання термінів виконання робіт, втрати зерна, відхилення від технологічних норм, простоїв з вини працівника	Дасть змогу здійснювати нарахування заробітної плати комбайнерам, яка буде враховувати реальні втрати зерна під час його збирання
Талони, путівки, реєстри, щоденник надходження сільськогосподарської продукції	Єдиний документ «Щоденник надходження сільськогосподарської продукції» з реквізитами щодо обліку кількості, якості та вартості всіх видів продукції зернових культур	Зменшиться кількість первинних документів з однаковими реквізитами, що приводить до дублювання облікової роботи
Відомість руху зерна	Доповнити показником «Засміченість зерна»	Дасть змогу визначати клас зерна для обліку його якості

Продовження табл.3.1

1	2	3
Відсутній документ для відображення стану зберігання продукції	«Акт обліку та контролю збереження зернопродукції» з реквізитами: кількість і якість зернопродукції під час оприбуткування та за результатами контролю виявлені втрати, причини їх виникнення та винні особи	Призначений для обліку і контролю кількості та якості продукції зернових культур на стадії їх зберігання
Відсутній документ для первинного обліку зерновідходів	Накладна на зерновідходи	Призначений для визначення результатів зважування кормових зернопродуктів і зерновідходів
Відсутній документ для оптимізації проведення збиральної кампанії	Звіт щодо використання зернозбиральної техніки з реквізитами: зібрана площа, намолот зернових, тривалість робочого дня, години повного завантаження зернозбирального комплексу та простою із зазначенням їх причин	Дасть змогу оптимізувати терміни збирання шляхом ефективного переведення збиральних загонів з одного поля на інше, враховуючи місце розташування та час настання сприятливих

		умов для скошування зернових
Акт про сушіння, сортування продукції рослинництва, акт про переробку продукції рослинництва	Об'єднати в один документ «Акт про сушіння, сортування і переробку продукції рослинництва»	Скоротить кількість первинних документів щодо операції, виконаної в одному структурному підрозділі

Пропонуємо деталізувати рахунки обліку готової продукції, що дасть змогу посилити контроль за формуванням виробничої собівартості виробленої продукції та здійснити автоматизацію обліку для оперативності прийняття рішень в умовах зростання обсягів інформації тощо.

Особливо це актуально для базового підприємства СГ ТОВ «АГРОФІРМА МРІЯ», що отримує різні види продукції від зернових культур (основну, побічну, супутню). Відсутність детального обліку зернової продукції за її видами приводить до труднощів за необхідності вибрати дані про наявність чи реалізацію певного виду продукції (основної, побічної чи супутньої). Як правило, аналітичний облік у такому разі ведеться за видами продукції в розрізі культур, і сформувати інформацію для керівника про обсяг реалізації зерна, зернових відходів чи соломи бухгалтер може лише арифметичним шляхом.

Проблематичним, на нашу думку, залишається і відображення передачі готової продукції, що надходить із поля на доробку, та відображення результатів доробки відповідно до даних «Акту на сортування та сушіння продукції рослинництва (ф. № 82), адже без відкриття додаткових субрахунків до рахунку 271 «Готова продукція рослинництва», керівництво не може отримати із системи фінансового обліку інформацію про зібрану бункерну масу зерна та масу зерна після доробки. Для ліквідації вказаних проблем та покращення інформативності обліку виходу готової продукції зернових культур на СГ ТОВ «АГРОФІРМА МРІЯ» вважаємо за необхідне до субрахунку 271 «Готова продукція рослинництва» відкрити рахунки четвертого порядку у розрізі видів продукції та окремий рахунок для відображення готової продукції у бункерній масі (табл. 3.2).

**Запропонований робочий план рахунків для обліку готової
продукції зернових культур на СГ ТОВ «АГРОФІРМА МРІЯ»**

Синтетичні рахунки (рахунки першого порядку)		Субрахунки (рахунки другого порядку)		Рахунки третього порядку		Рахунки четвертого порядку (аналітичний облік)
Код	Назва	Код	Назва	Код	Назва	
27	Продукція сільськогосподарського виробництва	271	«Готова продукція рослинництва»	2711	Зерно на складі	У розрізі культур
				2712	Зерно, передане на доробку	У розрізі культур
				2713	Зерно повноцінне після доробки	У розрізі видів зерна за культурами
				2714	Супутня продукція (придатні зерновідходи)	У розрізі видів зерна за культурами та рівнем придатності
				2715	Побічна продукція	За видами продукції

За використання запропонованих субрахунків бухгалтер підприємства зможе у будь-який момент дати керівництву інформацію про зібрану бункерну масу зерна в розрізі всіх культур, що вирощуються у господарстві, кількість зібраного зерна у вазі після доробки, наявність зерновідходів різної придатності та побічної продукції (соломи, початків, стебел тощо). Така інформація потрібна підприємству також для складання Звіту за формою ф. № 29-сг (річна), «Звіт про площі та валові збори сільськогосподарських культур, плодів, ягід і винограду». У першому розділі вказаного звіту у колонках 3 та 4 потрібно відобразити інформацію про обсяг виробництва продукції за кожною сільськогосподарською культурою у початково-оприбуткованій вазі та у вазі після доробки. Без зазначеної деталізації вказану інформацію можна отримати лише з первинних документів, що вимагає значних затрат часу на складання звітності. Варто пам'ятати, що під час застосування вказаних субрахунків у момент оприбуткування повноцінного зерна та зерновідходів на основі «Актів на сортування і

сушіння продукції рослинництва» (ф. № 82) вартість повноцінного зерна у зерновідходах та вартість мертвих відходів варто відсторнувати із вартості зерна, переданого на доробку, оціненого за вибраним методом.[26]

Таким чином, запропоновані нами удосконалення первинного обліку та використання аналітичних рахунків на базовому підприємстві дозволить отримувати достовірну інформацію, що в свою чергу вплине на прийняття ефективних управлінських рішень.

3.2. Удосконалення обліку продукції сільськогосподарського виробництва за умов застосування інформаційних систем і технологій

Для удосконалення управління підприємством необхідно використовувати нові методи управління і сучасні технічні засоби побудови різноманітних інформаційних систем і технологій.

Зараз стає популярним використання автоматизованих систем обліку, однією з яких є «1С: Підприємство 8. Управління підприємством для України». Це спеціалізований програмний продукт, що автоматизує комплексне завдання оперативного, управлінського, бухгалтерського та податкового обліку готової продукції, кадрового обліку та розрахунку зарплати. Цільова аудиторія програми — це підприємства, для яких важливим є потужний та функціональний інструмент управління діяльністю і потрібна автоматизація обліку всіх напрямів діяльності. Цей продукт став реальною заміною комплексній конфігурації «1С:Підприємство 7.7 Бухгалтерія + Виробництво +Торгівля + Склад + Зарплата + Кадри для України», об'єднавши та розширивши у собі функціональні можливості конфігурацій «1С:Підприємства 8» «Управління виробництвом для України» і «Бухгалтерія для України».

Таблиця 3.3

Основні принципи побудови форми автоматизованого обліку готової продукції на СГ ТОВ «АГРОФІРМА МРІЯ»

I. Принципи методологічного забезпечення	II. Принципи створення інформаційної бази	III. Принципи вибору технічних засобів	IV. Принципи математичного і програмного забезпечення	V. Принципи організаційно-правового забезпечення
1	2	3	4	5
1. Регламентация техніки балансового узагальнення	1. Цілісність інформаційної бази	1. Відповідність характеристика інформаційної бази	1. Адаптованість до задач користувача	1. Підвищення ефективності функціонування системи
2. Інтеграція даних первинного обліку	2. Одноразове введення даних	2. Сумісність	2. Стандартизація систем програмування	2. Раціоналізація даних обліку
3. Взаємозв'язок реєстрів та стадій облікового процесу	3. Належність даних	3. Узгодження пропускових можливостей	3. Параметрична Універсальність програм	3. Вдосконалення організаційної структури
4. Автоматичне формування реєстрів	4. Мінімізація дублювання	4. Можливість нарощування	4. Модульність побудови	4. Підготовка користувачів

Продовження табл. 3.3

1	2	3	4	5
5. Збереження методу подвійного запису	5. Актуальність даних		5. Можливість модифікації	5. Типізація проектних рішень
6. Розширення аналітичних і контрольних функцій	6. Уніфікація представлення даних		6. Функціональна вибірковість	6. Етапність розробки і застосування
7. Можливості розвитку	7. Можливість нарощування		7. Можливість розвитку	7. Неперервність розвитку системи

Конфігурація забезпечує вирішення всіх завдань, що стоять перед бухгалтерською службою підприємства. До складу конфігурації включено план рахунків бухгалтерського обліку, який відповідає Інструкції №291. Склад рахунків, організація аналітичного, валютного, кількісного обліку на

рахунках відповідають вимогам законодавства з ведення бухгалтерського обліку і відображення даних у звітності. За потреби користувачі можуть самостійно створювати додаткові субрахунки та розрізи аналітичного обліку.[49]

При відображенні господарських операцій у документах конфігурації явно вказуються рахунки бухгалтерського та податкового обліку. Рахунки обліку розрахунків можна задавати для кожного контрагента, договору та виду розрахунків. Задані рахунки обліку автоматично підставляються у документи [15].

Інтерфейс програми дозволяє легко вести облік діяльності і контролювати всі етапи проходження замовлення на сільськогосподарському підприємстві (рис. 3.1).

Реалізовану у конфігурації підсистему обліку зарплати і кадрів повністю перероблено порівняно з аналогічною підсистемою з конфігурації «Бухгалтерія для України». У ній значно розширено функціональність, підвищено зручність використання, поліпшено взаємозв'язок управлінського та регламентованого обліку.

Рис. 3.1. Інтерфейс програми "1С: 8"

У конфігурації підтримуються різні схеми оподаткування — загальна система оподаткування (для платників податку на прибуток і ПДВ) та спрощена система (рис.3.2).

Рис. 3.2. Схеми оподаткування на СГ ТОВ «АГРОФІРМА МРІЯ»

Бухгалтерський і податковий облік у конфігурації незалежні один від одного. Для мети податкового обліку використовується окремий план рахунків та кілька регістрів накопичення. Облікова політика задається для кожної організації окремо.

До конфігурації включено обов'язкові (регламентовані) звіти, призначені для подання власникам організації та контролюючим держорганам, включаючи форми бухгалтерської звітності, податкові декларації, звіти для органів статистики та державних фондів. У новій конфігурації список звітів реалізовано в ієрархічному вигляді: всі звіти згруповано за видами звітності (фінансова, податкова, статистична тощо), а всередині кожної групи — за окремими формами звітності (податковими деклараціями).[22]

Регламентована звітність, що подається до податкових органів, може бути автоматично експортована у формат XML, затверджений наказом ДПАУ. Так звані схеми (файли з розширенням*.xsd), за якими відбувається

формування файлів XML з даними звітів, поставляються й оновлюються разом з набором регламентованої звітності (рис.3.3).

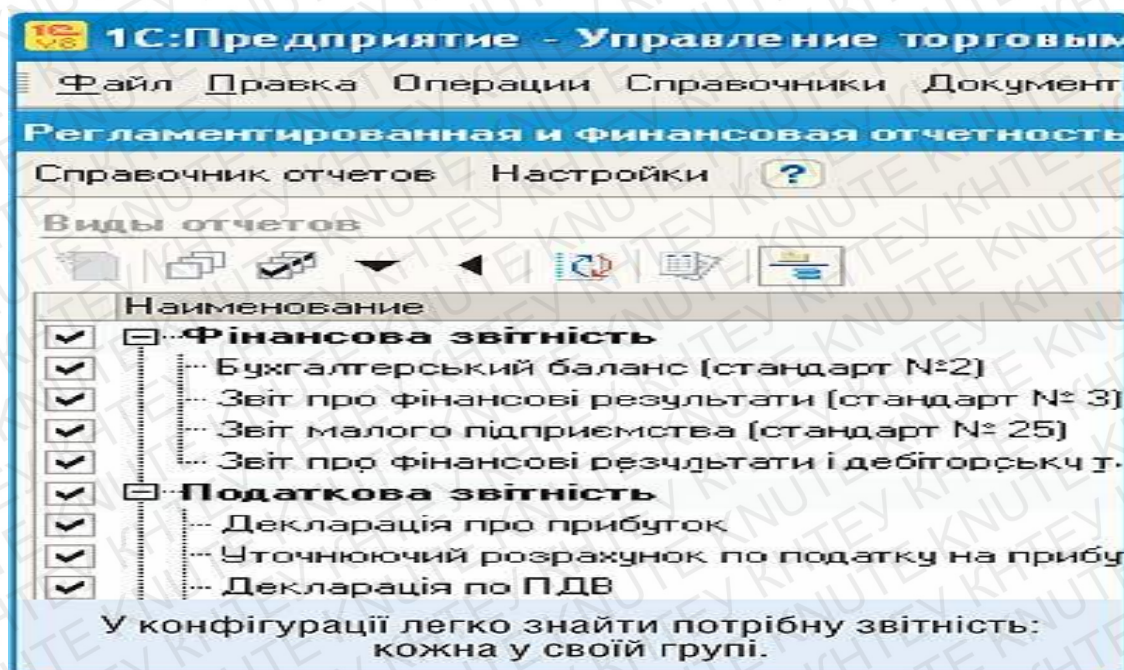

Рис.3.3. Регламентована і фінансова звітність СГ ТОВ «АГРОФІРМА МРІЯ»

Конфігурація включає засоби планування і контролю продажів готової продукції та дозволяє вирішувати завдання управління замовленнями покупців та постачальників. Підтримуються різні схеми продажу продукції: зі складу та під замовлення, продаж у кредит або за передоплатою, продаж продукції, прийнятих на комісію, передача на реалізацію комісіонерові тощо.

Ведеться паралельний регламентованому (бухгалтерському і податковому) облік діяльності всіх організацій (юридичних та фізичних осіб), що входять до структури торгового підприємства [43].

Восьма, платформа програм «1С: Підприємство» — інструмент для автоматизації обліку не тільки готової продукції, а і широкого спектра інших облікових завдань з управління підприємством. На основі «вісімки» були випущені такі типові конфігурації для України: «Бухгалтерія» (автоматизація бухгалтерського та податкового обліку); «Управління торгівлею» (автоматизація оперативного обліку); «Зарплата й управління персоналом»

(автоматизація кадрового обліку та складних розрахунків заробітної плати); «Управління виробничим підприємством» (управління великим виробничим підприємством). [24]

Що стосується обліку готової продукції на СГ ТОВ «АГРОФІРМА МРІЯ» пропонуємо використовувати програму 1С версії 8.3, конфігурація даної програми дозволяє: резервування запасів; облік наявності й руху готової продукції на складах, інвентаризація запасів, списання продукції, оприбуткування надлишків; вибір валюти обліку готової продукції і т.д..

Висновки за розділом 3

Дослідивши удосконалення обліку продукції сільськогосподарського виробництва НА СГ ТОВ «АГРОФІРМА МРІЯ», можна зробити висновки:

1. Важливим сегментом фінансового обліку готової продукції є документальне оформлення. Випуск готової продукції з виробництва та передача її на склад оформлюються накладними відомостями, приймально-здавальними документами, актами приймання. Тому, нами запропоновано напрями удосконалення первинного обліку виходу готової продукції на СГ ТОВ «АГРОФІРМА МРІЯ» в частині певного первинного документа.
2. Для посилення контролю за формуванням виробничої собівартості виробленої продукції та здійснити автоматизацію обліку для оперативності прийняття рішень в умовах зростання обсягів інформації пропонуємо деталізувати рахунки обліку готової продукції. Для відображення вартості готової продукції в облікових цінах і відхилень фактичної виробничої собівартості готової продукції від її вартості за обліковими цінами рекомендовано до субрахунку 271 «Готова продукція рослинництва» відкрити рахунки четвертого порядку у розрізі видів продукції та окремий рахунок для відображення готової продукції у бункерній масі.

3. «1С: Підприємство 8. Управління підприємством для України» - це спеціалізований програмний продукт, що автоматизує комплексне завдання оперативного, управлінського, бухгалтерського та податкового обліку готової продукції, кадрового обліку та розрахунку зарплати. Цільова аудиторія програми — це підприємства, для яких важливим є потужний та функціональний інструмент управління діяльністю і потрібна автоматизація обліку всіх напрямів діяльності.

4. Для обліку готової продукції на СГ ТОВ «АГРОФІРМА МРІЯ» пропонуємо використовувати програму 1С версії 8.3, конфігурація даної програми дозволяє: резервування запасів; облік наявності й руху готової продукції на складах, інвентаризація запасів, списання продукції, оприбуткування надлишків; вибір валюти обліку готової продукції; ведення різної кількості продукції, можливість вибору кращих партій при відвантаженні або переміщенні продукції.

ВИСНОВКИ

Дослідження обліку та оподаткування продукції сільськогосподарського виробництва дозволило зробити висновки, що:

1. Готова продукція – це продукція, що виготовлена на підприємстві, в установі, призначена для продажу і відповідає технічним та якісним характеристикам, передбаченим договором або іншим нормативно-правовим актом. Сільськогосподарська продукція є продуктом харчування, готовим до безпосереднього вживання, так і незамінною сировиною для промисловості.
2. Особливість сільськогосподарського виробництва полягає в тому, що в ньому використовуються біологічні активи, які здатні до біологічної трансформації і до відтворення самих себе. Отже, потрібно

враховувати ці процеси. Але облік має бути побудований так, щоб були дотримані його принципи, а одержану інформацію можна порівнювати з показниками різних підприємств.

3. Проаналізувавши нормативну базу і спеціальну літературу з теми дослідження, можна зробити висновки про те, що процеси реформування бухгалтерського обліку засвідчили наявність багатьох недостатньо вивчених і неузгоджених питань щодо обліку та оподаткуванням продукції сільськогосподарського виробництва. Пояснити це можна тим, що дуже часто кожна державна установа при розробці нормативних актів прагне перш за все вирішити свої відомчі проблеми, а деколи і інтереси, і разом з тим не слідкує за узгодженням розробленого нормативного акту з прийнятими раніше.
4. Одним із елементів організації первинного обліку на СГ ТОВ «АГРОФІРМА МРІЯ», є графік документообігу. Документи по обліку виходу продукції рослинництва фіксують отримання, оприбуткування продукції: зернових, технічних культур, тощо. В СГ ТОВ «АГРОФІРМА МРІЯ» готова продукція має різні канали використання: реалізація на сторону, реалізація працівникам підприємства, переробка всередині господарства, використання в процесі основного виробництва (зерно на посів, корми для годівлі тварин та ін.), переробка на давальницьких умовах тощо. Тому при будь-якому вибутті сільськогосподарської продукції її правомірно списувати з рахунків 21 “Поточні біологічні активи” і 27 “Продукція сільськогосподарського виробництва” в тій оцінці, в якій вона там рахується, тобто робити аналогічно як і по інших матеріальних запасах.
5. Оподаткування сільськогосподарської діяльності повинно проводитись диференційовано: в залежності від пріоритетів розвитку видів сільськогосподарської діяльності, масштабів виробництва, зважаючи на темпи переходу на екологічне виробництво та ефективність

використання біоресурсів, впливу на ціну продукції. Висока ризикованість здійснення такої діяльності потребує впровадження ефективного механізму страхування.

6. Форми внутрішньої звітності центрів відповідальності обирає саме підприємство відповідно до особливостей і специфіки роботи. Звіти повинні містити необхідні дані про результати діяльності центру відповідальності за певний період (як правило місяць) і бути побудовані у зручній і сприйнятній формі для користувача.
7. Для посилення контролю за формуванням виробничої собівартості виробленої продукції та здійснити автоматизацію обліку для оперативності прийняття рішень в умовах зростання обсягів інформації пропонуємо деталізувати рахунки обліку готової продукції. Для відображення вартості готової продукції в облікових цінах і відхилень фактичної виробничої собівартості готової продукції від її вартості за обліковими цінами рекомендовано до субрахунку 271 «Готова продукція рослинництва» відкрити рахунки четвертого порядку у розрізі видів продукції та окремий рахунок для відображення готової продукції у бункерній масі.
8. Для обліку готової продукції на СГ ТОВ «АГРОФІРМА МРІЯ» пропонуємо використовувати програму 1С версії 8.3, конфігурація даної програми дозволяє: резервування запасів; облік наявності й руху готової продукції на складах, інвентаризація запасів, списання продукції, оприбуткування надлишків; вибір валюти обліку готової продукції; ведення різної кількості продукції, можливість вибору кращих партій при відвантаженні або переміщенні продукції.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Автоматизація обліку на сільськогосподарських підприємствах. [Електронний ресурс]. – URL: <http://voloshyn.com.ua/services/agricultureaccounting.php>
2. Антонова Л.В., Великий Ю.В., Ляховець О.О. Роль управлінського обліку в здійсненні організаційних змін на підприємстві. / Л.В. Антонова, Ю.В. Великий, О.О. Ляховець. // Ефективна економіка. – 2013. – №8. – URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2013_8_7.
3. Атамас П. Й. Управлінський облік: 2-ге вид. Навчальний посібник / П.Й. Атамас. // К.: Центр учбової літератури, 2009. – 440 с.
4. Бондарчук Н.В. Історичні передумови розвитку управлінського

обліку на підприємствах України / Н.В. Бондарчук. // Ефективна економіка. – 2011. – №12. – URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2011_12_7.

5. Бурко К.В. Калькулювання собівартості продукції в системі управлінського обліку сільськогосподарських підприємств. / К.В. Бурко. // Економічні науки. Серія : Облік і фінанси. – 2013. –10(3). – С. 119-126.

6. Бутинець Ф. Ф. Бухгалтерський (фінансовий) облік. — Житомир: ПП «Рута». 2003. — 723 с.

7. Бухгалтерський управлінський облік: Підручник для студентів спеціальності «облік і аудит» вищих навчальних закладів. / Ф.Ф. Бутинець, Т.В. ндерсен, З.Ф. Канурна, Н.М. Малюга; За ред. Ф.Ф. Бутиця. – 3-тє вид., доп. і перероб. – Житомир: ПП «Рута», 2005. – 480 с.

8. Бычкова С.М., Ивахненко С.В. Информационные технологии в бухгалтерском учете и аудите: учеб, пособие. / С. М. Бычковой. – М.: ТК Велби, нд-во Проспект, 2005. – 216 с.

9. Візіренко С. ВОрганізація обліку процесу реаліза -ції готової продукції / С. В. Візіренко, О. В. Агаркова // Інвестиції : практика та досвід № 24/2018. – URL: <http://www.investplan.com.ua/pdf/2018/8.pdf>

10. Вольська, В.В. Теорія і практика управлінського обліку в аграрних підприємствах. / В.В. Вольська, М.Б. Камінська// Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. – 2012. – 1 (22). – С. 61-66.

11. Гангал Л.С. Організація та методика обліку у забезпеченні конкурентоспроможності сільськогосподарських формувань [Електронний ресурс]. / Л.С. Гангал // Ефективна економіка. – 2015. – №10. – URL: www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=4467.

12. Голов С.Ф. Управлінський облік як складова виробничого обліку. [Електронний ресурс] / С.Ф. Голов. // URL: www.nbuv.gov.ua/old_jrn/Soc_Gum/.../zadorozniy.pdf.

13. Голячук Н.В. Переваги та недоліки застосування хмарних технологій в обліку. / Голячук Н.В., Голячук С.Є. // Економічні науки. Серія

«Облік і фінанси». – 2015. – Випуск 12 (45). Ч.1. – С. 80-86.

14. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. №436-IV [Електронний ресурс]. – URL : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/436-15>.

15. Грабовецький Б.Є. Фінансовий аналіз та звітність: навчальний посібник. / Б.Є. Грабовецький, І.В. Шварц. // Вінниця: ВНТУ, 2011. – 281 с.

16. Дерій В.А. Теоретичні аспекти фінансового, управлінського та інших видів господарського обліку: витратно-дохідний сегмент. / В.А. Дерій. // Вісник Львівської комерційної академії. Серія економічна. – 2011. – 35. – С. 119-124.

17. Довжик О.О. Управлінський облік на сільськогосподарських підприємствах: особливості побудови. / О.О. Довжик, С.А. Гаркуша. // Вісник Харківського національного аграрного університету нд. В.В. Докучаєва. Сер.: Економічні науки. – 2014. – № 4. – С. 124-135.

18. Друри К. Введение в управленческий и производственный учет / К. Друри. / Под редакцией С. А. Табалиной. – М.: Аудит, ЮНИТИ, 1997. – 560 с.

19. Економічна статистика. Сільське, лісове та рибне господарство [Електронний ресурс]. – URL : <http://www.ukrstat.gov.ua/>

20. Желтова М.Ф. Кайзен-костинг и таргет-костинг как направление повышения эффективности деятельности предприятий АПК. / М.Ф. Желтова, И.Ф. Меркулова // Молодой ученый. – 2013. – № 12. – С. 287-290.

21. Жук В.Н. Основы институциональной теории бухгалтерского учёта. / В.Н. Жук. // К.: «Аграрная наука», 2013. – 408 с.

22. Зозуляк М.М. Взаємозв'язок управлінського обліку та аналізу в контексті стратегічного управління підприємством. / М.М. Зозуляк. // Економічний аналіз: зб. наук. праць /Тернопільський національний економічний університет; редкол.: В.А. Дерій (голов. нде.) та ін. – Тернопіль: Видавничо-поліграфічний центр Тернопільського національного економічного університету «Економічна думка», 2015. – Том 19. – № 2. – С. 201-206.

23. Івахненко С.В. Інформаційні технології в організації бухгалтерського обліку: історія, теорія, перспективи / С.В. Івахненко; Житомир. інж.-технол. ін-т.// Житомир : АСА, 2001. – 414 с.

24. Івченко Є. Інформаційно-комунікаційні технології для управлінського обліку на підприємствах. / Є. Івченко. // Збірник наукових праць кафедри економічного аналізу Тернопільського національного економічного університету. – 2010. – нде. 6. – С. 28-31.

25. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: наказ Міністерства фінансів України від 30.11.1999 р. № 291 [Електронний ресурс]. – URL : Ліга: Закон еліт. – 1999-2017.

26. Кадацька А.М. Готова продукція рослинництва як об'єкт обліку витрат / А.М. Кадацька //Миколаївський національний університет імені В.О. Сухомлинського. - Випуск 21. – 2018. – URL : <http://globalnational.in.ua/archive/21-2018/127.pdf>

27. Канцуров О.О. Управлінський облік: інституціональний аспект. / О.О. Канцуров. // Незалежний аудитор. – 2014. – №10. – С. 71-76.

28. Качан Є.П. Регіональна економіка: підруч. / Є.П. Качан. Роль агропромислового комплексу (АПК) в національній економіці, його структура та форми організації – К., Знання, - 345 с. – [Електронний ресурс]. URL: http://pidruchniki.com/rps/agropromisloviy_kompleks_ukrayini

29. Кірейцев Г.Г. Розвиток бухгалтерського обліку: теорія, професія, бухгалтерські зв'язки: Монографія. / Г.Г. Кірейцев. // Житомир: ЖДТУ, 2007. – 236 с.

30. Коваль Н.І. Методичні аспекти облікової політики для різних типів сільськогосподарських підприємств [Електронний ресурс]. / Н.І. Коваль. // Ефективна економіка. – 2013. – №12. – URL: www.economy.nauka.com.ua.

31. Коваль С.В. Удосконалення комп'ютерного обліку у сільськогосподарських підприємствах. / С.В. Коваль. // Вісник Бердянського університету менеджменту і бізнесу. – 2013. – №3. – С. 161-163.

32. Ковальчук К.Ф. Аналіз господарської діяльності: теорія, методика, розбір конкретних ситуацій: навч. посіб. / К.Ф. Ковальчук – К.: Центр учбової літератури, – 2017. – 326 с.

33. Кодимська Т.Ю. Шляхи покращення обліку та розподілу витрат на підприємствах. / Т.Ю. Кодимська. // Економіка: реалії часу. – 2013. – №1 (6). – С. 196-200.

34. Корольчук І.Р., Кутузов М.Р. Проблеми обліку реалізації готової продукції на підприємствах побутової хімії та шляхи їх вирішення / І.Р. Корольчук, М.Р. Кутузов // Мукачівський державний університет.- економіка і суспільство - Випуск # 10 / 2017 – URL : http://economyandsociety.in.ua/journal/10_ukr/130.pdf

35. Косова Т. Д. Організація і методика економічного аналізу: навч. посіб. / Т.Д. Косова, П.М. Сухарев, Л.О. Ващенко, І.В. Гречина, Н.Е. Дєєва; за заг. ред проф. Т.Д. Косової – К.: Центр учбової літератури, 2016. – 528 с.

36. Коцупатрий М.М. Облік і контроль біологічних перетворень у садівництві: монографія. /М.М.Коцупатрий, О.Г.Бірюк, О.Ю. Смольська. – К.: КНЕУ, 2016. – 219 с.

37. Коцупатрий М.М. Обліково-контрольне забезпечення управління виробництвом кормів: монографія. /Л.В.Гуцаленко, М.М.Коцупатрий. – К.: КНЕУ, 2016. – 187 с.

38. Крупка Я.Д. Фінансовий облік : підруч. / Я. Д. Крупка, З. В. Задорожний, Н. В. Гудзь [та ін.]. – 4-те вид. [доп. і перероб.]. – Тернопіль : ТНЕУ, 2017. – 451 с.

39. Крушельницька Т.А. Облік витрат та калькуляція собівартості продукції в сільському господарстві /Т.А Крушельницька // Вісник Сумського НАУ. Серія фінанси і кредит. - Суми, 2015. - № 2.-- с.33-36. 15.

40. Кулик В.А. Облікова політика підприємства: набутий досвід та перспективи розвитку: Монографія. / В.А. Кулик. // Полтава: РВВ ПУЕТ, 2014. – 373 с.

41. Лавріненко Л. В. Облік витрат і виходу продукції рослинництва /

Л.В. Лавріненко //Баланс Агро. – 2017.- № 14 .– с.25-27

42. Левицька С.О. Управлінський облік: теорія та практика впровадження в умовах сталого національного розвитку. / С.О. Левицька. // Проблеми раціонального використання соціально-економічного та природно-ресурсного потенціалу регіону. – 2013. – № 4. – С. 44-54.

43. Ляхович Г.І. Форми ведення та організації бухгалтерського обліку в умовах використання інформаційно-комп'ютерних технологій: точки взаємодії. / Г.І. Ляхович. // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Міжнародні економічні відносини та світове господарство». – 2015. – Випуск 4. – С. 34-37.

44. Мазаракі А., Фоміна О. Інституціоналізація управлінського обліку. / А. Мазаракі, О. Фоміна. // Вісник КНТЕУ. – 2015. – №5. – С. 5-15.

45. Максименко Д.В. Еволюція управлінського обліку та його сучасні концепції. / Д.В. Максименко.// Науковий вісник Мукачівського державного університету. Серія: Економіка. – 2012. – Випуск 2 (2). – С. 117-121.

46. Мачуга Р.І. Віртуалізація і хмарні технології в обліку: далеке майбутнє чи реальне сьогодні? [Електронний ресурс]. / Р.І. Мачуга. // Ефективна економіка. – 2013. – №5. – URL : <http://nbuv.gov.ua>.

47. Мних Є. Концепція побудови комп'ютерної інформаційної системи обліку діяльності корпорацій. / Є. Мних, О. ндерсе.// Бухгалтерський облік і аудит. – 2008. – №4. – С. 41-45.

48. Огійчук М.Ф. та ін. Бухгалтерський облік на сільськогосподарських підприємствах: Підручник / за ред. проф. М.Ф.Огійчука.-К.: Аграрна освіта 2011.-605с.

49. Осадча Г.Г., Темчишина Ю.Л. Облік готової продукції та його науково-методичні аспекти на сучасному промисловому підприємстві / Г.Г. Осадча, Ю.Л. Темчишина // Миколаївський національний університет імені В.О. Сухомлинського. - Випуск 16. - 2017. – URL : <http://globalnational.in.ua/archive/16-2017/177.pdf>

50. Супрун Ю. Облікова політика підприємства: мета, проблеми

формування та шляхи їх вирішення. [Електронний ресурс]. – URL :
<http://oldconf.neasmo.org.ua/node/3263>

ДОДАТКИ

Додаток А

Пояснювальна записка

Перш ніж розглядати особливості організації та методики обліку, оподаткування та аналізу доходів підприємства, оцінімо фінансовий стан СГ ТОВ «АГРОФІРМА МРІЯ» (табл.1).

Оцінка фінансового стану СГ ТОВ «АГРОФІРМА МРІЯ» за 2015-2018 роки

№	Показник	Розраху-	Роки	Відхилення
---	----------	----------	------	------------

з/п	и	НОК					Абсолютне, тис. грн.			Відносне, %		
			2015	2016	2017	2018	2016- 2015	2017 - 2016	2018 - 2017	16- 15	17- 16	18- 17
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	Коефіцієнт ліквідності і поточний (покриття)	Поточні активи (260)/Поточні Активи (620)	1,2	1,9	2,2	2,3	0,7	0,3	0,1	58,3	15,8	4,5
2	Коефіцієнт ліквідності абсолютний	Кошти (230+240) / Поточні пасиви (620)	0,01	0,1	0,2	0,2	0,09	0,1	0	900,0	100,0	0
3	Коефіцієнт швидкої ліквідності	Кошти (150+160 + 170+180+ 190+200+ 210+220+ 230+240+ 250)/ Поточні пасиви (620)	0,1	0,8	1,2	1,6	0,7	0,4	0,4	700,0	45,3	33,3

Продовження додатку А

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
4	Коефіцієнт автономії	Власний капітал (380)/Активи (280)	0,3	0,6	0,7	0,7	0,3	0,1	0	100,0	16,6	0
5	Коефіцієнт фінансової залежності	Пасиви(640) /552++++++ 11 Власний капітал (380+430+ 630)	2,9	1,8	1,4	1,4	-1,1	-0,4	0	-37,9	22,2	0

6	Коефіцієнт фінансової незалежності	Власний капітал (380+430+630) / Пасиви(640)	0,3	0,6	0,7	0,7	0,3	0,1	0	100,0	16,6	0
7	Коефіцієнт фінансової стабільності	Власні кошти (380+430+630) / Позикові кошти (480+620)	0,5	1,3	2,3	2,5	0,8	1,0	0,2	160,0	8,5	8,7
8	Коефіцієнт фінансової стійкості	Власні кошти + Довгострокові зобов'язання (380+430+480+630) /Пасиви (640)	0,3	0,6	0,7	0,7	0,3	0,1	0	100,0	16,6	0
9	Коефіцієнт маневреності робочого капіталу	Запаси (100+110+120+130+140)/Оборотні активи – Поточні зобов'язання (260-620)	6,1	1,2	0,8	0,5	-4,9	-0,4	-0,3	-80,3	-33,3	-37,5

Закінчення додатку А

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
10	Коефіцієнт співвідношення залученого і власного капіталу	Довгострокові + Поточні зобов'язання (480+620)/ Власний капітал (380)	1,9	0,8	0,4	0,4	-1,1	-0,4	0	-57,9	-50,0	0
11	Коефіцієнт рентабельності продукції	Валовий прибуток (050)/ Собівартість реалізованої продукції (040)	1,0	2,1	2,7	3,1	1,1	0,6	0,4	110,0	28,6	14,8

12	Коефіцієнт рентабельності реалізації продукції	Валовий прибуток (050)/ чистий дохід від реалізації продукції (035)	0,5	0,7	0,7	0,8	0,2	0	0,1	40,0	0	14,3
13	Коефіцієнт зносу основних засобів	Знос (032)/ Первісна вартість (031)	-	-	0,1	0,1	-	0,1	0	-	0	0
14	Коефіцієнт придатності основних засобів	Залишкова вартість (030)/Первісну вартість (031)	1,0	1,0	0,9	0,9	0	-0,1	0	0	-10,0	0
15	Коефіцієнт оборотності виробничих запасів	Чистий дохід від реалізації (035)/ Запаси (100+110+120+130+140)	7,4	5,8	7,7	9,4	-1,6	1,9	1,7	21,6	32,8	22,1

Додаток Б

Таблиця 1

Основні загальноекономічні підходи до визначення готової продукції

Вчений	Тлумачення категорії
Ф. Ф. Бутинець	Готовою вважається продукція, повністю завершена обробкою, укомплектована, яка пройшла необхідні випробування (перевірки). Це виріб (або напівфабрикат), послуга, робота, що пройшли всі стадії технологічної обробки на підприємстві, відповідають затвердженим стандартам або умовам договору, прийняті технічним контролем підприємства і здані на склад або замовникові – покупцеві згідно з діючим порядком прийняття продукції [5].
Н.М. Ткаченко.	Готова продукція – це продукцію, яка пройшла всі послідовні стадії технічного процесу, включаючи упаковку, маркування, контроль якості і готова до реалізації [6].
Г. П. Журавель, П. Я. Хомин	Готовою продукцією є така, яка повністю пройшла передбачені технологією виробництва стадії і процеси, оприбуткована на

	склад, або прийнята замовником [7].
В.Г. Швець	Процес реалізації готової продукції — це сукупність операцій з продажу готової продукції споживачам. У процесі реалізації натуральна форма продукту в результаті обміну набуває грошової форми. Процес тісно пов'язаний з кінцевими результатами діяльності підприємства — прибутком і його розподілом відповідно до планів відтворення. Значення і роль процесу реалізації істотно зростають в умовах становлення ринкових відносин і створення конкурентного середовища[8].
Сопко В.В.	Готова продукція – продукція, завершена у виробництві і підготовлена до продажу або відправки замовнику, до вивезення з підприємства-виробника [9].
В.М. Глібко, О.П. Бушан	Готова продукція – це матеріальний результат виробничої діяльності підприємства, коли запаси набувають нової якості. Крім випуску речової продукції, підприємство може виконувати роботи для інших підприємств або надавати послуги. На відміну від тієї, яка в обліку зазначається як готова продукція, цей вид продукції називають «виконані роботи і послуги» [10]

Джерело : розроблено автором на основі [6,7,15]

Продовження додатку Б
Таблиця 2

Класифікація готової продукції

Ознака	Вид
За формою	уречевлена (матеріальна)
	результати виконаних робіт
	результати наданих послуг
За ступенем готовності:	готова продукція
	напівфабрикати (продукти окремих технологічних фаз, які повинні пройти одну або декілька технологічних фаз обробки, перш ніж стати готовою продукцією)

	незавершене виробництво
За технологічною складністю	проста
	складна

Джерело: розроблено автором на основі [10]

Додаток В

Економічний зміст категорії «витрати виробництва»

№ з/п	Автор і джерело	Трактування категорії
1.	Антонова Л.В. [2, с. 253]	<i>Витрати виробництва</i> – це вартість факторів виробництва, використаних для створення певного обсягу продукції
3.	Бондарчук Н.В [4. с. 58]	<i>Витрати виробництва</i> конкретного підприємства повинні включати всі понесені затрати
4.	Бурко К.В. [5, с. 185]	<i>Витрати виробництва</i> – витрати різних видів економічних ресурсів (сировини, праці, основних засобів, послуг, грошей), безпосередньо пов'язані з виробництвом економічних благ
5.	Зозуляк М.М. [22, с. 85]	<i>Витрати виробництва</i> – вважаються витратами всі платежі – зовнішні і внутрішні (неоплачені через особисте володіння ресурсом), необхідні для того, щоб втримати ресурси в межах даного напрямку

		діяльності - це так звані економічні витрати виробництва
6.	Кодимська Т.Ю. [33, с. 186]	У макроекономічній теорії виробництва «...під <i>витратами виробництва</i> розуміється вартість всіх використовуваних ресурсів, необхідних для випуску визначеного обсягу продукції. Такий погляд на витрати відбиває фактичний стан справ на підприємстві і тому використовується, як вихідне посилання в теорії і практиці бухгалтерського обліку»
7.	Огійчук М.Ф [48, с. 27]	<i>Витрати на виробництво</i> продукції (робіт, послуг) формуються за центрами відповідальності та об'єктами обліку, планування та калькулювання собівартості продукції (робіт, послуг)
8.	Осадча Г.Г. [56, с. 86]	<i>Витрати виробництва</i> – повні витрати, безпосередньо пов'язані з виробництвом продукції та обумовлені ним

Джерело : розроблено автором

Додаток Г

Нормативні документи з організації обліку та оподаткуванням продукції сільськогосподарського виробництва

Документ	Зміст документа	Де використовується
1	2	3
Конституція (Основний закон) України. Прийнята ВР України 28.06.96р.	Проголошуються права та обов'язки органів управління, суб'єктів підприємницької діяльності і громадян та в Україні	Забезпечення діяльності підприємства

Господарський кодекс України від 16.01.2003 року № 436-IV [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua	Кодекс визначає види і органі-заційні форми підприємств, пра-вила їх створення, реєстрації, реорганізації і ліквідації, органі-заційний механізм здійснення ними підприємницької діяльності	Використовуємо при розгляді характерити-ки базового підпри-ємства
Цивільний кодекс України від 16.01.2003 № 435-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua	Основний нормативно-правовий акт цивільного законодавства України, яким регулюються особисті немайнові та майнові відносини	Застосовуємо при роз-гляді питання регулю-ваання немайнових та майнових відносин ба-зового підприємства
Податковий Кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755–V із змінами і доповненнями,	Визначені правила та податкові обов’язки підприємств	Забезпечення правилтнсті податкових розрахунів підприємства
“Про господарські товариства”. Закон України від 19.09.91 р. В Р 1577-12	Встановлено види господарських товариств, порядок їх створення, діяльності, права і обов’язки учасників та засновників	Бухгалтерський облік, аналіз, і аудит
“Про аудиторську діяльність”. Закон України прийнятий ВР України від 22.04.93р. №3125-12	Регулює порядок сертифікації аудиторів, організацію роботи аудиторських фірм, здійснення аудиторської діяльності в Україні.	Для організації і проведення аудиту розрахунків з підзвітними особами
“Про визначення розмірів збитку, нанесених підприємству, закладу, організації розкраданням, знищенням(порчею), нестачею або втратою дорогоцінних металів і валютних цінностей” Закон України від 06.06.95р. № 217/95-ВР	Визначення термінів, визначення розмірів збитку, втрат, нестач	Бухгалтерський облік, аудит діяльності підприємств

Продовження додатку Г

1	2	3
“Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні” Закон України, від 16.07.99р. № 996- 14	Наводяться терміни, основні принципи обліку та звітності, державне регулювання обліку, вимоги до первинних облікових документів, фінансова звітність	Для організації бухгалтерського обліку і складання фінансової звітності
Указ президента України “Про застосування штрафних	Наводяться штрафні санкції із регулювання	Використовується для нарахування штрафних

санкцій за порушення норм із регулювання обігу готівки” від 12.06.95р. № 436/95 зі змінами і доповненнями	обігу готівки	санкцій
“Порядок обчислення середнього заробітку” Постанова КМУ від 08.02.95р. №100	Наводиться порядок обчислення середнього заробітку	Використовується при нарахуванні середнього заробітку
“Про норми відшкодування витрат на відрядження в межах України та за кордон” Постанова Кабінету Міністрів України від 23.04.99р. № 663 із змінами і доповненнями, “О внесенні змін в Постанову КМУ від 23.04.99р.” від 11.07.02р. № 977	Наводяться граничні норми добових витрат та їх відшкодування	Використовується для організації бухгалтерського обліку
“Інструкція про службові відрядження в межах України та за кордон”, затвердженої наказом Мін.фін.України від 13.03.98р. № 59” із змінами і доповненнями	Зміни граничних норм добових витрат, граничні норми відшкодування витрат	Для організації розрахунків із підзвітними особами
“Положення про ведення касових операцій в національній валюті на Україні”, Постанова правління Нац.банка України від 19.02.01р. № 72 із змінами та доповненнями	Наводяться терміни, порядок організації готівкових розрахунків, порядок ведення касової книги, зобов’язання касира, контроль за веденням розрахунків готівкою	Використовується для регулювання готівкових розрахунків
“Про затвердження форми посвідчення про відрядження”, Наказ ДПАУ від 28.07.97 р., № 260	Встановлена форма посвідчення про відрядження	Для організації обліку розрахунків із підзвітними особами
Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 “Запаси”, Затв.наказом Мінфіну України від 08.10.99р. № 237	Встановлені загальні методологічні принципи, оцінка обліку та відображення у звітності	Для організації обліку дебіторської заборгованості

Продовження додатку Г

1	2	3
Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 11 “Зобов’язання”, Затв. наказом Мінфіну України від 31.01.00р. № 20	Встановлені загальні методологічні принципи, оцінка обліку та відображення у звітності інформації про зобов’язання.	Для організації обліку інформації про зобов’язання

Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 30 "Біологічні активи", Затв. наказом Мініфіну України від 18.11.2005 N 790	Встановлені загальні методологічні принципи, оцінка обліку та відображення у звітності інформації про зобов'язання.	Для організації обліку інформації про біологічні активи
Про затвердження форми Звіту про використання коштів, виданих на відрядження або під звіт, та Порядку його складання. Наказ Мініфіну від 05.12.2012 р. №1276	Встановлен порядок складання нового зразка Звіту про використання коштів, наданих під звіт	Для організації обліку розрахунків із підзвітними особами
Інструкція із застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств та організацій №291 від 30.11.99р.	Запроваджено на виконання Програми реформування бухгалтерського обліку із застосуванням міжнародних стандартів. Встановлює призначення і порядок ведення рахунків бухгалтерського обліку для узагальнення методом подвійного запису інформації про наявність і рух активів, капіталу, зобов'язань та факти ФГД підприємства.	Для організації бухгалтерського обліку
Про затвердженн національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності", наказ Міністерства фінансів України від 07.02.2013 року № 73 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua	Визначається мета, склад і принципи підготовки фінансової звітності та вимоги до визначення і розкриття її елементів.	Використовується при розгляді відображення доходів в звітності базового підприємства

Продовження додатку Г

1	2	3
Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 "Дохід", наказ Міністерства фінансів України від 29.11.99 р. № 87. [Електронний ресурс]. – Режим доступу:	Визначає методичні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про доходи підприємства	Використовується для обліку доходів підприємства

<p>http:// zakon.rada.gov.ua Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 „Витрати”, затверджений наказом Міністерства фінансів України від 31.12.1999 року № 318, із змінами і доповненнями</p>	<p>Визначає методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про витрати підприємства та її розкриття в фінансовій звітності</p>	<p>Для вивчення значень наведеного в положенні переліку термінів („елементи витрат” „прямі витрати”, „нормальна потужність”, „об’єкт витрат”), умов та порядку визнання витрат підприємства, їх класифікації, порядок визнання витрат, суть поняття „виробнича собівартість” та „собівартість реалізації”, приклад розподілу загальновиробничих витрат та розкриття цієї інформації в фінансовій звітності</p>
<p>Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 18 "Дохід". [Електронний ресурс]. – Доступний з http://www.minfin.gov.ua/</p>	<p>Визначає методичні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про доходи підприємства за МСБО</p>	<p>Використовується для обліку доходів підприємства</p>
<p>МСБО 1 «Подання фінансових звітів» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua</p>	<p>Цей стандарт визначає основи подання фінансової звітності загального призначення для забезпечення їхньої зіставності з фінансовою звітністю суб'єкта господарювання за попередні періоди, а також з фінансовою звітністю інших суб'єктів господарювання.</p>	<p>Використовується для обліку доходів підприємства за МСБО</p>
<p>МСБО 2 «Запаси» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/</p>	<p>Метою цього Стандарту є визначення мінімального змісту проміжного фінансового звіту та визначення принципів .</p>	<p>Використовується для обліку доходів підприємства за МСБО</p>

Закінчення додатку Г

1	2	3
<p>Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 „Основні засоби”, затверджений наказом Міністерства фінансів України від 27.04.2000 року № 92, із змінами і доповненнями</p>	<p>Визначає методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про основні засоби інші необоротні матеріальні активи та незавершені капітальні інвестиції в необоротні матеріальні активи, а також розкриття інформації про них у фінансовій звітності</p>	<p>Для вивчення значень наведеного в положенні переліку термінів складу витрат, які формують первісну вартість основних засобів, інших необоротні матеріальні активи підприємства, визначення витрат на амортизаційні відрахування та витрат від їх уцінки, а також розкриття інформації про них у фінансовій звітності</p>
<p>Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 8 „Нематеріальні активи”, затверджений наказом Міністерства фінансів України від 18.10.1999 року № 242, із змінами і доповненнями</p>	<p>Визначає методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про нематеріальні активи та незавершені капітальні інвестиції в нематеріальні активи, а також розкриття інформації про них у фінансовій звітності</p>	<p>Для вивчення значень наведеного в положенні переліку термінів („нематеріальні активи”, „незавершені капітальні інвестиції в нематеріальні активи”, інших), складу витрат, які формують первісну вартість нематеріальних активів підприємства, визначення витрат на амортизаційні відрахування та визначення витрат від їх уцінки, а також розкриття інформації про них у фінансовій звітності</p>
<p>Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 „Запаси”, затверджений наказом Міністерства фінансів України від 20.10.1999 року № 246, із змінами і доповненнями</p>	<p>Визначає методологічні засади формування у бухгалтерському обліку інформації про запаси і розкриття її у фінансовій звітності</p>	<p>Для вивчення значень наведеного в положенні переліку термінів („запаси”, „чиста вартість реалізації запасів”), складу витрат, які формують первісну вартість запасів підприємства та визначення витрат від їх уцінки, а також розкриття інформації про них у фінансовій звітності</p>
<p>Закон “Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов’язкове державне соціальне страхування” №2464-VI зі змінами та доп.</p>	<p>Встановлює порядок збору та обліку єдиного внеску на загальнообов’язкове державне соціальне страхування</p>	<p>Для вивчення та практичного відображення порядку нарахування, обліку та сплати єдиного соціального внеску</p>

**Основні зміни щодо ведення бухгалтерського обліку біологічних активів
з введенням в дію П(С)БО 30 «Біологічні активи»**

№ з/п	Розділи обліку	Зміни, що відбулися
1	2	3
1	Поняття	Замість тварин на вирощуванні і відгодівлі виникло нове поняття «біологічний актив»
2	Класифікація біологічних активів	Для бухгалтерського обліку біологічні активи класифікуються за такими групами: Довгострокові біологічні активи. 1.1. Довгострокові біологічні активи, рослинництва, тваринництва, які оцінені за справедливою вартістю. 1.2. Довгострокові біологічні активи рослинництва, тваринництва, які оцінені за первісною вартістю. 1.3. Незрілі довгострокові біологічні активи, які оцінюються за справедливою вартістю. 1.4. Незрілі довгострокові біологічні активи, які оцінюються за первісною вартістю. 2. Поточні біологічні активи. 2.1. Поточні біологічні активи тваринництва, які оцінені за справедливою вартістю.
3	Форми первинних документів	Міністерством аграрної політики України від 21 лютого 2008 року № 73 затверджено Методичні рекомендації щодо застосування спеціалізованих форм первинних документів з обліку довгострокових та поточних біологічних активів
4	Рахунки бухгалтерського обліку	Змінено основне призначення рахунків бухгалтерського обліку: 21 «Поточні біологічні активи»; 16 «Довгострокові біологічні активи»; 155 «Придбання (вирощування) довгострокових біологічних активів» 134 «Накопичена амортизація довгострокових біологічних активів»;
5	Оцінка біологічних активів	Необхідним є використання оцінки виходячи із цін активного ринку
6	Фінансові результати	Фінансовий результат від основної діяльності складається з: 1. Фінансового результату від первісного визнання сільськогосподарської продукції та додаткових біологічних активів. 2. Фінансового результату від реалізації запасів – сільськогосподарської продукції та біологічних активів, які оцінені справедливою вартістю. 3. Фінансового результату від зміни справедливої вартості біологічних активів, які оцінені за справедливою.

Джерело: на основі [50]

**Огляд спеціальної літератури з обліку та оподаткуванням продукції
сільськогосподарського виробництва**

№ з/п	Джерело	Короткий зміст	Використання в обліково-аналітичному (контрольному) процесі
1	2	3	4
1	Атамас П.Й. Фінансовий облік: практикум: навч. посібник / за ред.П.Й. Атамаса. – К.: Центр учб. л-ри, 2013. – 444 с.	Викладено основи фінансового обліку на підприємствах різних форм власності.	Використано для розкриття обліку реалізації товарів на підприємстві.
2	Багрій К.Л. Основні аспекти аналізу формування та використання товарних ресурсів на торговельних підприємствах / К.Л. Багрій // Вісник ЧТЕІ. Економічні науки. - 2013. - Вип. 2. - С. 279-283.	Розкриваються основні аспекти аналізу формування та використання товарних ресурсів на торговельних підприємствах	Використано для проведення аналізу реалізації товарів на підприємстві.
3	Бутинець Ф.Ф. Сучасний бухгалтерський облік і контроль: проблеми розвитку: монографія / Ф.Ф. Бутинець, Т.А. Бутинець, Р.О. Савченко, М.А. Вахрушина, О.П. Колумбет; ред.: Ф.Ф. Бутинець; ВФЕУ, Житомир. наук. бух. шк. – Житомир: Рута, 2014. - 378 с.	Розглянуті проблеми розвитку сучасного бухгалтерського обліку і контролю на підприємствах	Використано для висвітлення обліку і контролю реалізації товарів на підприємствах
4	Волошан І.Г. Первинний облік товарних операцій в інформаційній системі підприємства: автореф. дис. на здобуття наук. ступ. канд. екон. наук: / І.Г. Волошан; Харківський державний університет харчування та торгівлі. – Х.: Форт, 2014. – 20 с	Розкрито первинний облік товарних операцій в інформаційній системі підприємства	Використано для висвітлення обліку реалізації товарів на підприємствах в умовах інформаційних систем

Продовження додатку Е

1	2	3	4
5	Гринюк С.В. Автоматизована інформаційна система обліку та руху товарів на складі / С.В. Гринюк, О.І. Міскевич // Комп'ютерно-інтегровані технології: освіта, наука, виробництво. - 2015. - № 21. - С. 32-36.	Розкрито автоматизовану інформаційну систему обліку та руху товарів на складі	Використано для висвітлення обліку реалізації товарів на підприємствах в умовах інформаційних систем
6	Джигіль Л.А. Особливості обліку товарів оптової та роздрібної торгівлі / Л.А. Джигіль // Управління розвитком. - 2014. - № 4. - С. 8-9.	Розглянуто особливості обліку товарів оптової та роздрібної торгівлі	Використано для висвітлення обліку реалізації товарів
7	Іваненко В.О. Особливості облікового відображення руху товарів за різними каналами збуту / В.О. Іваненко, О.Г. Дроздова // Вісник ЖДТУ. Сер.: Економічні науки. - 2013. - № 2. - С. 56-62.	Розглянуті особливості облікового відображення руху товарів за різними каналами збуту	Використано для висвітлення обліку реалізації товарів
8	Канак Й.В. Підходи до організації обліку доходів від реалізації товарів на підприємствах гуртової торгівлі / Й.В. Канак, Н.Б. Фірко // Вісник ЛКА. Серія: Економічна. - 2014. - Вип. 44. - С. 30-34.	Визначено підходи до організації обліку доходів від реалізації товарів на підприємствах гуртової торгівлі	Використано для розкриття обліку реалізації товарів
9	Козак А.М. Особливості здійснення внутрішнього контролю руху товарів на підприємствах торгівлі / А.М. Козак. - Вісник Вінницького торговельно-економічного інституту. - Вінниця: ВТЕІ КНТЕУ, 2015. - Вип. 22. - С.199-205	Розглянуті особливості здійснення внутрішнього контролю руху товарів на підприємствах торгівлі	Використано при розкритті контролю реалізації товарів
10	Ковалюк О.М. Повернення товарів у торгівлі: облікові та податкові наслідки / О.М. Ковалюк, Я.Я. Кріль // Актуальні проблеми розвитку економіки регіону. - 2013. - Вип. 9(2). -	Розкрито теоретичні засади повернення товарів у торгівлі	Використано при розкритті обліку реалізації товарів

Продовження додатку Е

1	2	3	4
11	Корінько М.Д. Бухгалтерський облік: навч. посіб. для студентів ВНЗ/ М.Д. Корінько, Г.Б. Титаренко, В.П. Карев, Н.М. Цветкова, В.П. Пантелеєв, О.І. Пилипенко, М.Г. Левочко: За ред. М.Д. Корінько. ДКСУ, ДАСОА.-К:ДП:«Інформ.-аналіт.Агенство», 2014. – 459 с.	Докладно висвітлені питання методології бухгалтерського обліку	Використано для обліку реалізації товарів на підприємстві
12	Котенко Л.М. Удосконалення обліку товарних операцій в умовах дистанційної торгівлі / Л.М. Котенко, А.С. Крутова, Т.О. Тарасова // Економічна стратегія і перспективи розвитку сфери торгівлі та послуг. - 2009. - Вип. 2. - С. 66-73.	У статті висвітлюються шляхи удосконалення обліку товарних операцій в умовах дистанційної торгівлі	Використано для обліку реалізації товарів на підприємстві
13	Крещенко О.В. Методологічні та методичні засади АВС-підходу як універсального механізму аналізу товарних запасів / О.В.Крещенко // Бізнес Інформ. - 2012. - № 12. - С. 253-258.	У статті висвітлюються методологічні та методичні засади АВС-підходу як універсального механізму аналізу товарних запасів	Використано при аналізі реалізації товарів на підприємстві
14	Крупка Я.Д. Фінансовий облік: [підруч.] /Я.Д. Крупка, З.В. Задорожний, Н.Я. Микитюк [та ін.]. - 2-е вид, доп. і перероб. - К.:Кондор-Видавництво, 2013. - 551с.	У підручнику висвітлюються теоретичні та практичні аспекти фінансового обліку	Використано для обліку реалізації товарів на підприємстві
15	Ловінська Л.Г. Нормативно-методичне забезпечення бухгалтерського обліку в умовах застосування фінансової звітності: [монографія] /,В.Г.Швець, Б.А. Засадний, Т.Г. Мельник; ред.: Л.Г. Ловінська; Держ. навч.-наук. устано-ва "Акад. фін. упр.". - К.	У монографії висвітлюється нормативно-методичне забезпечення бухгалтерського обліку в умовах застосування міжнародних стандартів фінансової звітності	Використано для обліку реалізації товарів на підприємстві

Закінчення додатку Е

1	2	3	4
16	Марковська В.І. Особливості організації обліку товарних операцій на підприємствах торгівлі /В.І. Марковська. – Вісник Вінницького торговельно-економічного інституту КНТЕУ. - Вінниця: ВТЕІ КНТЕУ, 2015. - Вип. 22. - С.350-357	У статті висвітлюються особливості організації обліку товарних операцій на підприємствах торгівлі	Використано для проведення обліку реалізації товарів на підприємстві
17	Нападовська Л.В. Фінансовий облік: [підруч.] /Л.В. Нападовська, А.В. Алексеева, О.А. Бакурова [та ін.]; за заг. ред. Л.В. Нападовської. - К.: КНТЕУ, 2013. – 700 с.	У підручнику висвітлюються теоретичні та практичні аспекти фінансового обліку на підприємстві	Використано для обліку реалізації товарів
18	Проخورчук І. Удосконалення управління обліковим процесом реалізації товарів на підприємствах торгівлі / І. Проخورчук // Ринок цінних паперів України. - 2014. - № 11-12. - С. 125-128.	Розглянуто значення аналізу у системі управління товарами підприємств роздрібної торгівлі	Використано для аналізу реалізації товарів на підприємстві
19	Тринька Л.Я. Економічний аналіз: [навч.-метод. посіб.] /Л.Я. Тринька, О.В. Липчанська (Іванчук). - К.:Алерта, 2013. – 568 с.	У посібнику висвітлюються теоретичні та практичні аспекти економічного аналізу	Використано для аналізу реалізації товарів на підприємстві

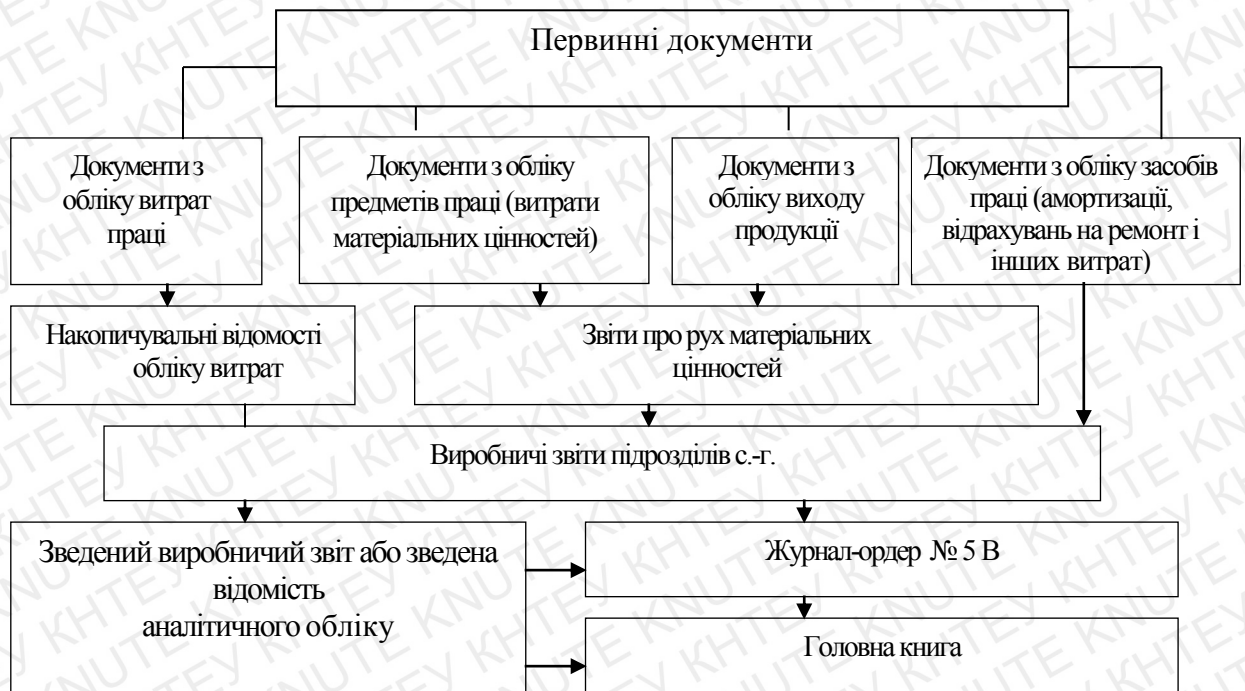

Рис. Ж1. Схема відображення записів у документах з обліку витрат і виходу продукції рослинництва в СГ ТОВ «АГРОФІРМА МРІЯ»

Джерело: на основі даних СГ ТОВ «АГРОФІРМА МРІЯ»

Розподіл витрат 2018 року

№ з/п	Статті витрат	Підняття зябу, 150 га				Внесення органічних добрив, 110 га			
		всього витрат	витрати на 1 га	овес, 200 га	соняшник, 100 га	всього витрат	витрати на 1 га	цукрові буряки, 100 га	овочі, 10 га
1	Витрати на оплату праці	1500	5	1000	500	400	2	300	100
2	Відрахування на соціальні заходи	600	2	400	100	200	1	150	50
3	Добрива					6000	30	4500	1500
4	Роботи та послуги	300	1	200	100	200	1	150	50
5	Витрати на утримання основних засобів в т.ч.:	5700	19	3800	1900	1000	5	750	250
	- пальне та мастильні матеріали;	5100	17	3400	1700	800	4	600	200
	- амортизація основних засобів;	600	2	400	200	200	1	150	50
	- інші витрати	300	1	200	100				
6	Витрати на управління та обслуговування виробництва	600	2	400	200	200	1	150	50
	Разом	9000	30	6000	3000	8000	40	6000	2000

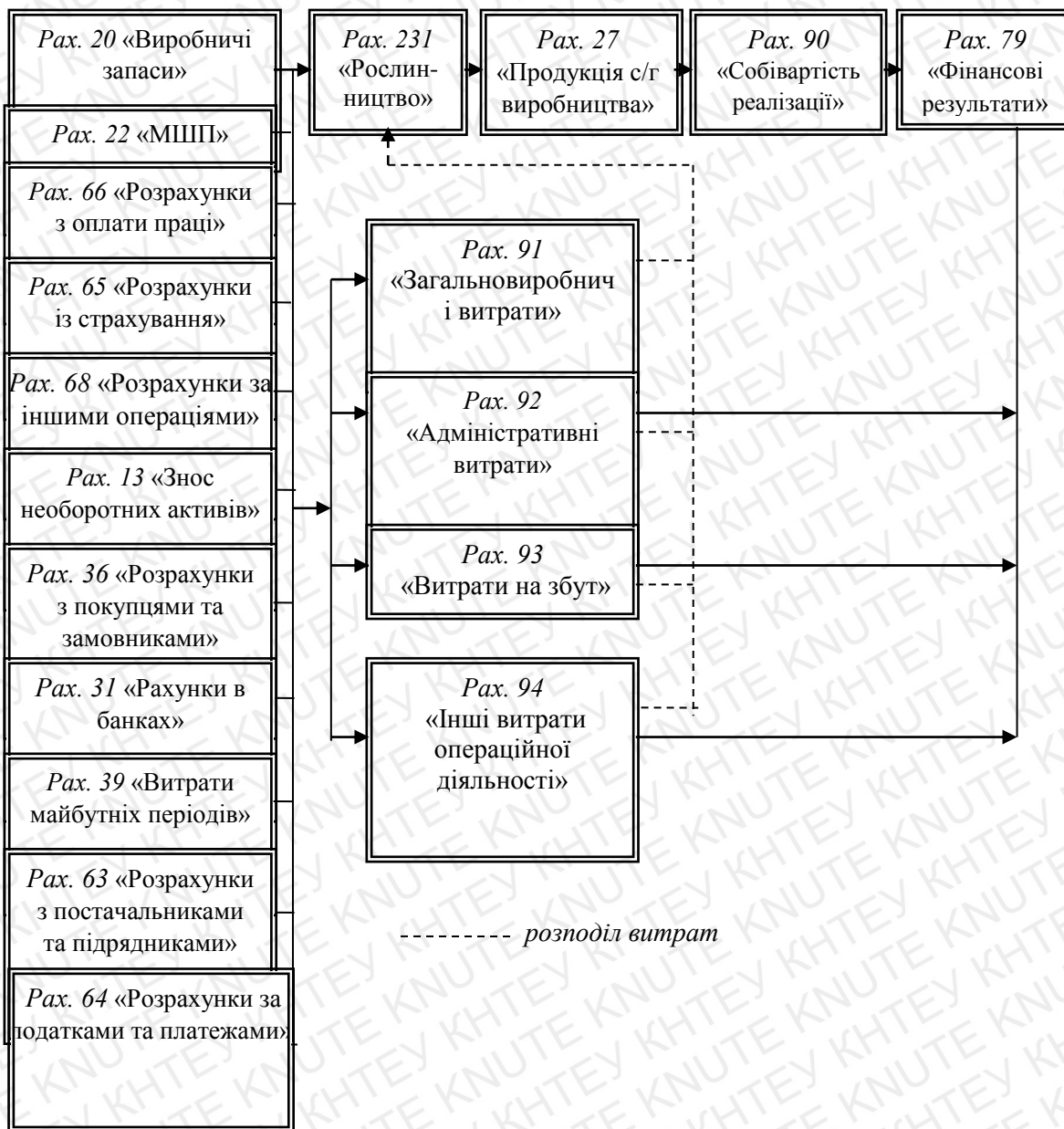

Рис. И1 Схема обліку витрат у рослинництві СГ ТОВ «АГРОФІРМА МРІЯ»

Джерело: на основі даних СГ ТОВ «АГРОФІРМА МРІЯ»

**Кореспонденція рахунків по обліку витрат на біологічні
перетворення та виходу продукції рослинництва на СГ ТОВ**

«АГРОФІРМА МРІЯ»

Зміст господарських операцій	Кореспонденція рахунків		Сума	Первинний документ
	дебет	кредит		
1	2	3	4	5
Списано м-ц цінності на біологічні перетворення активів рослинництва:				
добрива, отрутохімікати	231 «Рослинництво»	208 «Матеріали сільськогосподарського призначення»	298250,00	Акт на списання (ф. № 118, ВЗСГ-3)
Засоби захисту рослин	231 «Рослинництво»	208 «Матеріали сільськогосподарського призначення»	105180,00	Акт на списання (ф. № 118, ВЗСГ-3)
нафтопродукти та інші види палива	231 «Рослинництво»	203 «Паливо»	80860,00	Лімітно-забірні картки на отримання матеріальних цінностей (ф. № 117)
насіння та посадковий матеріал (покупні)	231 «Рослинництво»	208 «Матеріали сільськогосподарського призначення»	45000,00	Акт на списання насіння і садивного матеріалу (ф. № 119, ВЗСГ-4)
Витрати минулого року по незавершеному виробництву віднесено на культури під урожай поточного року	231 «Рослинництво»	231 «Рослинництво»	80000,00	Довідка бухгалтерії
Списано виконані роботи і надані послуги для рослинництва власними допоміжними виробництвами	231 «Рослинництво»	235 «Машинно-тракторний парк»	82472,00	Акт на списання
Списано загальновиробничі витрати на рослинництво в порядку їх розподілу	231 «Рослинництво»	91 «Загальновиробничі витрати»	12680,00	Довідка бухгалтерії
Списано на рослинництво частину витрат майбутніх періодів	231 «Рослинництво»	39 «Витрати майбутніх періодів»	80000,00	Довідка бухгалтерії

Продовження додатку К

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

Нараховано єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування та інші соціальні виплати працівникам	231 «Рослинництво»	65 «Розрахунки за страхуванням»	10276,00	Зведено відомість нарахування і розподілу оплати праці та відрахувань
Нараховано оплату праці за виконання робіт в рослинництві	231 «Рослинництво»	66 «Розрахунки за виплатами працівникам»	27631,00	Табель робочого часу
Нараховано знос (амортизацію) по необоротних активах, що використовуються в рослинництві	231 «Рослинництво»	13 «Знос необоротних активів»	3856,00	Розрахунок нарахування амортизації основних засобів та інших необоротних активів
Оприбутковано продукцію рослинництва від урожаю (здійснено первісне визнання)	27 «Продукція сільськогосподарського виробництва»	231 «Рослинництво»	747468,0 0	Щоденник надходження сільськогосподарської продукції (ф. № 81)
Проведено сторнування мертвих відходів та усушок продукції рослинництва	27 «Продукція сільськогосподарського виробництва»	231 «Рослинництво»	- 10120,00	Акт на сортування на сушіння

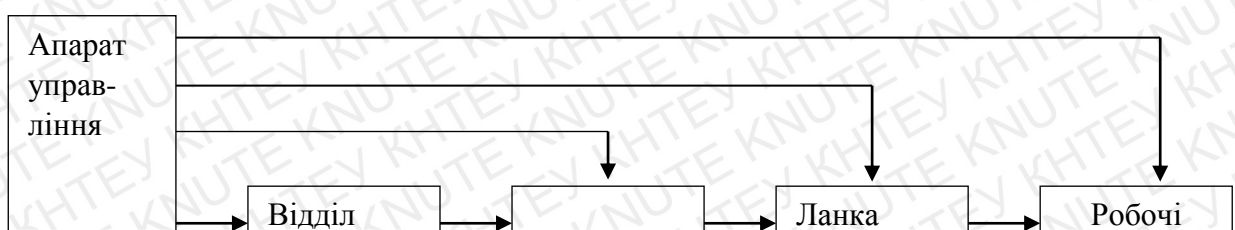
Додаток Л

Рис. Л1. Особливості здійснення процесів контролю при чековій формі

Джерело: на основі [43, с.90]

Додаток М

Примітки:

- повноваження
- - - - -> підпорядкованість

Рис. М1. Рівні центрів відповідальності

Рис..М2. Типи центрів відповідальності

Джерело: розроблено автором

Річний звіт

Підприємство	С.П.О.В. "Агрорівня Агр" за СДРНОУ	Дата (рік, місяць, число)	2013	КОДИ
Територія	с. Володимирівка Тарашанської р.м.у Миколаївської області за КОАТУУ			32405449
Організаційно-правова форма господарювання				3224981101
Вид економічної діяльності	с/г виробництво за КВЕД			240
Середня кількість працівників	43			01.11

Адреса, телефон: 41 534 с. Володимирівка Миколаївської обл.
 Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма N 2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)

Складено (зробити позначку «у» у відповідній клітинці) за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку та міжнародними стандартами фінансової звітності

--

Визначається в порядку, встановленому спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади у галузі статистики

№ 491 10.02.14р.

Підприємство СВООС "Агробіологія Тернопіль"
(найменування)

Дата (рік, місяць, число)
за СДРПЮУ

КОДИ
1 01

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2018 р.

Форма № 1 Код за ДКУД 1801001

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000		
первісна вартість	1001		
накопичена амортизація	1002		
Незавершені капітальні інвестиції	1005		1
Основні засоби	1010	224	197
первісна вартість	1011	116	111
знос	1012	(892)	(914)
Інвестиційна нерухомість	1015		
Довгострокові біологічні активи	1020	69	
Первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	69	
Накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022		
Довгострокові фінансові інвестиції:	1030		
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1035		
інші фінансові інвестиції	1040		
Довгострокова дебіторська заборгованість	1045		
Відстрочені податкові активи	1090		
Інші необоротні активи	1095	288	198
Усього за розділом I			
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	4539	1465
Виробничі запаси	1101	255	128
Незавершене виробництво	1102	1197	1095
Готова продукція	1103	3087	240
Товари	1104		
Поточні біологічні активи	1110	41	10
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	15686	15718
Дебіторська заборгованість за розрахунками:	1130	1377	12405
зі виданими авансами	1135	206	15
у тому числі з податку на прибуток	1136		
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	1802	1477
Поточні фінансові інвестиції	1160		
Гроші та їх еквіваленти	1165	2	27
Витрати майбутніх періодів	1170		
Інші оборотні активи	1190	339	3282
Усього за розділом II	1195	24172	13307
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200		
Баланс	1300	24460	33503

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	30	30
Капітал у дооцінках	1405		
Додатковий капітал	1410		
Резервний капітал	1415		
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	18803	20234
Неоплачений капітал	1425	(4)	(4)
Вилучений капітал	1430	()	()
Усього за розділом I	1495	18829	20157
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відрачені податкові зобов'язання	1500		
Довгострокові кредити банків	1510		
Інші довгострокові зобов'язання	1515	1071	1071
Довгострокові забезпечення	1520		
Цільове фінансування	1525	2	8
Усього за розділом II	1595	1074	1079
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600		
Поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	1610	2510	2865
товари, роботи, послуги	1615	883	1239
розрахунками з бюджетом	1620	1	269
у тому числі з податку на прибуток	1621		
розрахунками зі страхування	1625	27	63
розрахунками з оплати праці	1630	58	56
Поточні забезпечення	1660		
Доходи майбутніх періодів	1665		
Інші поточні зобов'язання	1690	1078	1675
Усього за розділом III	1695	4557	12269
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			
Баланс	1700	24460	33505

Керівник

Головний бухгалтер

Підприємство

ТОВ "Аграріум Мін" (назви українською мовою)

Дата (рік, місяць, число) за ЄДРПОУ

КОДИ

1 01

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за III 2023р.

Форма № 2 Код за ДКУД

1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Части	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	4896	12805
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(17801)	(11107)
Валовий прибуток	2090		1698
збиток	2095	(12905)	()
Інші операційні доходи	2120	4242	10660
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	2993	8648
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	()	()
Адміністративні витрати	2130	(1018)	(918)
Витрати на збут	2150	(299)	(156)
Інші операційні витрати	2180	(294)	(307)
Витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	(108)	(299)
Витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	()	()
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	1365	10497
збиток	2195	()	()
Дохід від участі в капіталі	2200	()	()
Інші фінансові доходи	2220	()	()
Інші доходи	2240	()	()
Фінансові витрати	2250	()	()
Втрати від участі в капіталі	2255	()	()
Інші витрати	2270	()	()
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	1365	10988
збиток	2295	()	()
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	()	()
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	()	()
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	1365	10988
збиток	2355	()	()

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього р.
1	2	3	4
Доходівка (уцінка) необоротних активів	2400		
Доходівка (уцінка) фінансових інструментів	2405		
Накопичені курсові різниці	2410		
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415		
Інший сукупний дохід	2445		
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450		
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455		
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460		
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	1582	15988

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього р.
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	12494	12698
Витрати на оплату праці	2505	920	960
Відрахування на соціальні заходи	2510	222	330
Амортизація	2515	52	44
Інші операційні витрати	2520	6828	1106
Разом	2550	20056	25447

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600		
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605		
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610		
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615		
Дивіденди на одну просту акцію	2650		

Керівник

Головний бухгалтер

Річний звіт

Підприємство <u>СТОВ "Маршанта Мрія"</u>	Дата (рік, місяць, число) <u>2014 / 12 / 31</u>	КОДІ за ЄДРНОУ <u>32405447</u>
Територія <u>Володимирівка Маршанського р-ну Львівської області</u>	за КОАТУУ <u>322448101</u>	за КОПФГ <u>240</u>
Організаційно-правова форма господарювання	за КВЕД <u>21.11</u>	
Вид економічної діяльності <u>с/г виробництво</u>		
Середня кількість працівників <u>40</u>		

Адреса, телефон: с. Володимирівка Маршанського р-ну Львівської обл. 045-86-41314
 Одиниця виміру: тис. грн без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати Звіту про сукупний дохід) (форма N 2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)

Складено (зробити позначку «є» у відповідній клітинці):
 за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку
 за міжнародними стандартами фінансової звітності

--

Відоміться в порядку, встановленому спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади у галузі статистики

Григорівська *Григорівська*
 8297 07.02.15

Підприємство

СДОб "Агростандарт Арія"
(наповноцінна)

Дата звіт. місяць, рік 2017 12 01
за СДПРОВ. 32903477

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2017р.

Форма № 1 Код за ДКУД 1901001

Активи	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000		
первісна вартість	1001		
накопичена амортизація	1002		
Незакріплені валютні інвестиції	1005	1	36
Основні засоби	1010	199	174
первісна вартість	1011	1141	1153
знос	1012	(944)	(979)
інвестиційна нерухомість	1015		
Довгострокові біологічні активи	1020		
Первісна вартість цих довгострокових біологічних активів	1021		
Накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022		
Довгострокові фінансові інвестиції, які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030		
інші фінансові інвестиції	1035		
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040		
Бідгострокові цільові активи	1045		
Інші необоротні активи	1090		
Усього за розділом I	1095	198	210
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	1463	2197
Виробничі запаси	1101	128	159
Нематеріальні виробництва	1102	1095	1265
Готова продукція	1103	240	793
Товари	1104		
Поточні біологічні активи	1110	10	10
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	15718	17600
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130		
з бюджетом	1135	12405	22431
у зому числі з податку на прибуток	1136	15	13
Інші поточні дебіторська заборгованість	1155	1497	790
Поточні фінансові інвестиції	1160		
Гроші та їх еквіваленти	1165	37	3
Витрати майбутніх періодів	1170		
Інші оборотні активи	1190		
Усього за розділом II	1190	2182	2419
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1195	33307	45963
Баланс	1300	33505	46173

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (паіновий) капітал	1400	30	30
Капітал у дооцінках	1405		
Додатковий капітал	1410		
Резервний капітал	1415		
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	2 0131	3 1518
Неоплачений капітал	1425	(4)	(4)
Видучений капітал	1430	()	()
Усього за розділом I	1495	2 0157	3 1544
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені позиткові зобов'язання	1500		
Довгострокові кредити банків	1510		
Інші довгострокові зобов'язання	1515	1071	1071
Довгострокові забезпечення	1520		
Цільове фінансування	1525	8	
Усього за розділом II	1595	1079	1071
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600		
Поточна кредиторська заборгованість, за:	1635	7 265	7 502
довгостроковими зобов'язаннями	1610		
товари, роботи, послуги	1615	1 839	3 191
розрахунками з бюджетом	1620	769	67
у тому числі з податку на прибуток	1621		
розрахунками зі страхування	1625	65	25
розрахунками з оплати праці	1630	56	103
Поточні забезпечення	1660		
Доходи майбутніх періодів	1665		
Інші поточні зобов'язання	1690	1 675	2 670
Усього за розділом III	1695	12 269	13 558
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			
Баланс	1700	33 505	46 143
	1900		

Керівник

Головний бухгалтер

Код за ЄДРПОУ
202672101
32405907

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за 2018 2018р.

Форма № 2 Код за ДКУД
1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	19192	9896
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(12025)	(11801)
Валовий прибуток	2090	5167	
збиток	2095	()	(1905)
Інші операційні доходи	2120	8241	4880
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	5493	3893
Дохід від порівняно виставлених біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122		
Адміністративні витрати	2130	(1463)	(1017)
Витрати на збут	2150	(447)	(299)
Інші операційні витрати	2180	(107)	(294)
Витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	()	(108)
Витрати від порівняно виставлених біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	()	()
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	11391	1365
збиток	2195	()	()
Дохід від участі в капіталі	2200	()	()
Інші фінансові доходи	2220	()	()
Інші доходи	2240	()	()
Фінансові витрати	2250	()	()
Втрати від участі в капіталі	2255	()	()
Інші витрати	2270	()	()
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	11380	1365
збиток	2295	()	()
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	()	()
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	()	()
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	11380	1365
збиток	2355	()	()

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
	2400		
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2405		
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2410		
Накопичені курсові різниці	2415		
Частина іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2445		
Інший сукупний дохід	2455		
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2460		
Інший сукупний дохід після оподаткування	2465	11380	1365
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)			

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	19345	12494
Витрати на оплату праці	2505	994	960
Відрахування на соціальні заходи	2510	343	322
Амортизація	2515	35	52
Інші операційні витрати	2520	9702	6228
Разом	2550	30419	20056

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600		
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605		
Чистий прибуток (збиток) на одну акцію	2610		
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615		
Дивіденди на одну просту акцію	2650		

Керівник

Головний бухгалтер

Річний звіт

Підприємство	С.А.О.В. "Аеріалінкс"	Дата (рік, місяць, число)	2019 12 31
Територія	Володимирська міська територіальна громада	за СДРНОУ	32403499
Організаційно-правова форма господарювання	Приватне підприємство	за КОАТУУ	3224481101
Вид економічної діяльності	47 Виробництво	за КОПФІ	290
		за КВЕД	01 12

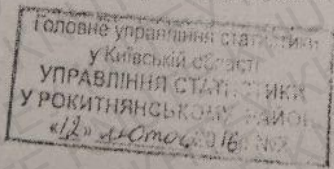
Середня кількість працівників: 31
 Адреса, телефон: Володимирська міська територіальна громада, вул. Київська, 20, 37250
 Одиниця виміру: тис. грн. без десятичного знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма N 2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)

Складено (зробити позначку «x» у відповідній клітинці):
 за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку
 та міжнародними стандартами фінансової звітності

☐

¹ Визначається в порядку, встановленому спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади у галузі статистики

Отримано: Валюшина О.П. *ВЗ*

№ 728

Підприємство

СЗПБ

(зазначити вид)

Дата (рок, місяць, число)
на СДРПОУ

РОДП

22 01

423422

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 22.01.2012 р.

Форма № 1

Код за ДКУД

1801001

Активи	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000		
первісна вартість	1001		
накопичена амортизація	1002		
1005	36	128	
Позаперіод капітальні інвестиції	1010	124	2520
основні засоби	1011	1133	3278
первісна вартість	1012	974	1018
знос	1015		
Інвестиційна нерухомість	1020		
Довгострокові біологічні активи	1021		
Підприємство на балансі довгострокових біологічних активів	1021		
Накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022		
Довгострокові фінансові інвестиції, які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030		
інші фінансові інвестиції	1035		
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040		
Відстрочені податкові активи	1045		
Інші необоротні активи	1090		
Усього за розділом I	1095	210	2643
II. Оборотні активи			
Залишки	1100	2197	1870
Виробничі запаси	1101	159	116
Незавершене виробництво	1102	1265	1000
Готова продукція	1103	773	454
Товари	1104		
Поточні біологічні активи	1110	10	10
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	1760	3200
Дебіторська заборгованість за розрахунками за ви. з іншими автисами	1130		
з бюджетом	1135	22431	45230
у тому числі з податку на прибуток	1136	13	204
Інша поточна дебіторська заборгованість	1136		
Поточні фінансові інвестиції	1155	790	48
Гроші та їх еквіваленти	1160		
Витрати майбутніх періодів	1165	3	6
Інші оборотні активи	1170		
Усього за розділом II	1190	22444	3430
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття			
Баланс	1200		
1300	46173	40766	

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400		
Капітал у доцінках	1405		
Додатковий капітал	1410		
Резервний капітал	1415		
Перерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	11378	82233
Неоплачений капітал	1425	()	()
Видушений капітал	1430	()	()
Усього за розділом I	1495	11378	82233
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500		
Довгострокові кредити банків	1510		
Інші довгострокові зобов'язання	1515	1071	1071
Довгострокові забезпечення	1520		
Цільове фінансування	1525		
Усього за розділом II	1595	1071	1071
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600		
Поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	1605	2702	29274
товари, роботи, послуги	1615	3191	1408
розрахунками з бюджетом	1620	67	187
у тому числі з подарку на прибуток	1621		
розрахунками зі страхування	1625	25	38
розрахунками з оплати праці	1630	103	206
Поточні забезпечення	1660		
Доходи майбутніх періодів	1665		
Інші поточні зобов'язання	1690	2670	5628
Усього за розділом III	1695	18558	30206
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			
Баланс	1900	46129	20166

Керівник

Головний бухгалтер

Підприємство

ТОВ "Аграріум"
(налогоплатиель)

Дата (рік, місяць, число)
за СДРПОУ

КОД
27373101

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за 2022 р.

Форма №2 Код за ДКУД

1801003

1. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За відповідний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	26178	27150
Субвартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(17657)	(18025)
Валовий прибуток	2090	8521	9125
доіток	2095	()	()
Інші операційні доходи	2120	()	()
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	()	()
Дохід від переданого визначення біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	7389	2893
Адміністративні витрати	2130	(14208)	(14613)
Витрати на збув	2150	(1992)	(1997)
Інші операційні витрати	2180	(293)	(107)
Витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	()	()
Витрати від переданого визначення біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	()	()
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	21327	11387
доіток	2195	()	()
Дохід від участі в капіталі	2200	()	()
Інші фінансові доходи	2220	()	()
Інші доходи	2240	()	()
Фінансові витрати	2250	()	()
Втрати від участі в капіталі	2255	()	()
Інші витрати	2270	(10)	(11)
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	21310	11380
доіток	2295	()	()
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	()	()
Прибуток (доіток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	()	()
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	21310	11380
доіток	2355	()	()

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Доходівка (уцінка) необоротних активів	2400		
Доходівка (уцінка) фінансових інструментів	2405		
Накопичені курсові різниці	2410		
Частка чистого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415		
Інший сукупний дохід	2445		
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450		
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455		
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460		
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	2 277,5	11 530

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	27 991	19 245
Витрати на оплату праці	2505	10 571	9 849
Відрахування на соціальні заходи	2510	4 223	3 438
Амортизація	2515	39	33
Інші операційні витрати	2520	3 635	3 802
Разом	2550	50 161	30 415

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	—	—
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	—	—
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	—	—
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	—	—
Дивиденди на одну просту акцію	2650	—	—

Керівник

Головний бухгалтер

ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ
суб'єкта малого підприємництва

		Дата (рік, місяць, число)		
		2017	01	01
Підприємство	Сільськогосподарське товариство з обмеженою відповідальністю "Агрофірма Мрія"	за ЄДРПОУ	32405447	
Територія	Київська область	за КОАТУУ	3224481101	
Організаційно-правова форма господарювання	Товариство з обмеженою відповідальністю	за КОПФГ	240	
Вид економічної діяльності	Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур	за КВЕД	01.11	
Середня кількість працівників, осіб	39			
Одиниця виміру, тис. грн з одним десятковим знаком				
Адреса, телефон	Україна, 09514, Київська обл., Таращанський р-н, с. Володимирівка, (04568) 41334			

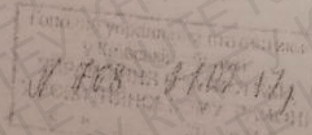
1. Баланс
на 31 грудня 2016 р.

Форма № 1-м

Код за ДКУД

1801006

Актив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Незавершені капітальні інвестиції	1005	123,0	125,3
Основні засоби:	1010	2 520,4	2 171,0
первісна вартість	1011	3 538,2	3 581,9
знос	1012	(1 017,8)	(1 410,9)
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	2 643,4	2 296,3
II. Оборотні активи			
Запаси:	1100	1 570,0	19 151,1
у тому числі готова продукція	1103	454,6	14 484,2
Поточні біологічні активи	1110	10,4	10,4
Дебиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	1125	32 009,8	124,2
Дебиторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	203,7	2 114,2
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Інша поточна дебиторська заборгованість	1155	48 284,6	4 250,7
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	5,9	3,2
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Інші оборотні активи	1190	5 438,0	631,0
Усього за розділом II	1195	87 522,4	26 284,7
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття			
Баланс	1200	-	-
	1300	90 165,8	28 581,0

Пасив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Ворочистовий (дайовий) капітал	1400		
Резервний капітал	1410	30,0	30,0
Власний капітал	1415		
Надприбульний прибуток (непокритий збиток)	1420	52 833,1	5 682,3
Неподільний капітал	1425	(3,8)	(3,8)
Усього за розділом I	1495	52 859,3	5 918,6
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення			
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600		
Поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	1610		
товари, роботи, послуги	1615	1 407,7	1 665,4
розрахунками з бюджетом	1620	187,1	83,3
у тому числі з податку на прибуток	1621		
розрахунками зі страхування	1625	33,2	12,2
розрахунками з оплати праці	1630	206,5	48,3
Доходи майбутніх періодів	1660		
інші поточні зобов'язання	1690	34 401,1	19 792,2
Усього за розділом III	1695	36 235,5	21 591,4
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			
	1700		
	1900	90 165,8	28 581,0
Баланс			

2. Звіт про фінансові результати за 2016 р.

Форма № 2-м
Код за ДКУД

1801007

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	7 095,3	25 124,0
інші операційні доходи	2120	5 276,7	15 991,7
інші доходи	2240	30,0	
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	12 402,0	41 115,7
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(6 145,4)	(17 637,0)
інші операційні витрати	2180	(20 354,9)	(2 156,5)
інші витрати	2270	(30 004,6)	(12,5)
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(56 505,0)	(19 805,9)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 - 2285)	2290	(44 103,1)	21 309,8
Податок на прибуток	2300		
Чистий прибуток (збиток) (2290 - 2300)	2350	(44 103,1)	21 309,8

Керівник

Головний бухгалтер

Чалченко Б.А.

(ініціали, прізвище)

Сухомлин Л.І.

(ініціали, прізвище)

Додаток 1
до звітності (стандарту) бухгалтерського обліку
Фінансовий звіт, що складає частину звітності

ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ
суб'єкта малого підприємства

Розроблено
Сільськогосподарське товариство з обмеженою відповідальністю "АГРОФОРМА МРВІ"
Територія: Київська
Спрингачинсько-правська форма господарювання
Вид економічної діяльності: 011
Середня кількість працівників: 11
Однієї валюти: тис. грн. з одним десятковим знаком
Адреса, телефон: вулиця Комсомольська, буд. 1, с. ДОЛОДІМІРІВКА, ТАРАЦАНСЬКИЙ РАЙОН, КИЇВСЬКА ОБЛ. 06514

Дата звітності: 31 грудня 2017
за ЄДРФОРМ
за КОАТРУ
за КОСРФОРМ
за ЄВРЕД

Код		
2018	03	01
32405447		
3224461101		
240		
0119		

0450641334

1. Баланс на 31 грудня 2017

Р-
Форма № 1-м Код за ДКУД 1801008

Актив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
	2	3	4
I. Необоротні активи			
Права вилучення капітальні інвестиції	1005	126,3	-
Основні засоби	1010	2 171,0	1 523,3
первісна вартість	1011	3 581,9	2 083,6
знос	1012	1 410,9	560,3
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	2 296,3	1 523,3
II. Оборотні активи			
Землі	1100	19 151,1	16 184,8
у тому числі готова продукція	1103	14 484,2	12 564,5
Поточні біологічні активи	1110	10,3	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	124,2	10,6
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	2 114,2	566,7
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	4 250,7	1 734,1
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	3,2	4,3
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Інші оборотні активи	1190	631,0	548,6
Усього за розділом II	1195	26 294,7	18 648,1
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	28 581,0	20 372,4

Позил	Код рядка	на початок звітного року	на кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зарезервованний (паітовий) капітал	1400	30,0	30,0
Додатковий капітал	1410	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілені прибутки (непокригні збитки)	1420	5 892,4	9 258,0
Неоплачений капітал	1425	3,8	3,8
Усього за розділом I	1495	5 918,6	9 285,0
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення			
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	1 655,4	1 378,6
розрахунки з бюджетом	1620	83,3	67,1
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунки зі страхування	1625	12,2	2,1
розрахунки з оплати праці	1630	48,3	17,9
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	19 792,2	8 550,7
Усього за розділом III	1695	21 591,4	10 018,4
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
Баланс	1900	28 581,0	20 372,4

2. Звіт про фінансові результати за Рік 2017

Стаття	Код рядка	Форма № 2-м Код за ДКУД 1801007	
		За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	21 587,0	7 095,3
Інші операційні доходи	2120	77,7	5 276,7
Інші доходи	2240	985,2	30,0
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	22 649,9	12 402,0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(17 645,0)	(5 145,4)
Інші операційні витрати	2180	(1 638,5)	(20 354,9)
Інші витрати	2270	()	(30 004,8)
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(19 283,5)	(56 505,1)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 – 2285)	2290	3 366,4	(44 103,1)
Податок на прибуток	2300	()	()
Чистий прибуток (збиток) (2290 – 2300)	2350	3 366,4	(44 103,1)

Керівник

(підпис)

Чавченко Борис Анатолійович

(ініціали, прізвище)

Головний бухгалтер

(підпис)

Сухомлин Лідія Іванівна

(ініціали, прізвище)